

Samrådsredogörelse

Bilaga 2. Planprogrammet för Åkers Runö

2025-08-12

Sammanfattning

Förslag till planprogram för Åkers Runö var på samråd 6 april – 4 maj 2023. I denna samrådsredogörelse sammanfattas och kommenteras de synpunkter som har inkommit till samhällsbyggnadsförvaltningen under samrådstiden.

Ett flertal av de inkomna synpunkterna har varit av detaljerad karaktär och bedöms därför inte vara relevanta att utreda vidare i planprogrammet. Ett antal frågor ser kommunen därför kunna vänta med att utredas till kommande detaljplaneläggning. Andra synpunkter avser uppdateringar av uppgifter vilka generellt beaktas.

Sammanfattning av ändringar efter samråd

En sammanfattning av de ändringar i planprogrammet som är av mer betydande karaktär redovisas nedan. En mer detaljerad redovisning av justeringarna kan läsas på sida 33-36.

Del 1 – Framtidsbild och utgångspunkter

Styrdokument - Nya beskrivande texter om kommunala planer och program, bl a tillägg om energiplan, riktlinjer för bostadsförsörjning, program för social hållbarhet och folkhälsa samt kommunens avfallsföreskrifter.

Förutsättningar - texter och kartor över geoteknik, ras och skred samt förorenade områden.

Del 2 – Programförslag

Programkarta – Programkartan har uppdaterats med följande;

- nytt utredningsområde i stationsnära läge
- markerat utredningsområde för bytespunkten

- funktionsblandning och idrott för kvarteret söder om multiarenan
- justering av stadsdelsparkens utbredning och minskad yta för förskoleändamål söder om stationen
- borttaget kvarter för funktionsblandning vid torpet Egypten
- ytbehov för en grundskola har specificerats vid Täppans väg
- funktionsblandning förskola/bostäder söder om Täppans väg
- delvis ny sträckning av förlängningen av Sågvägen söder om spåren
- väg vid stationen redovisas streckad för att visa på att vidare utredning krävs

Målområde 1 (attraktiv funktionsblandad stadsdel med god arkitektur och inbjudande mötesplatser) - Förtydligande rörande skala och våningar för de olika karaktärsområdena, kompletteringar rörande verksamhetslokaler, nytt målår 2050 samt uppdaterad måluppfyllelse.

Målområde 2 (sammanhängande stadsdel med tydliga och trygga kopplingar till omkringliggande områden) – Förtydligande kring cykelstråk och mer info i kartform, utvecklat visionen om Svinningsvägen, kompletterat att huvudgator behöver utredas vidare för att skapa attraktiva stråk med hög prioritet för gång/cykel/kollektivtrafik.

Målområde 3 (hållbart resande utgör en betydande majoritet av alla resor) – Omformulering av rubrik för att tydliggöra en nödvändig inriktning ur ett hållbarhets- och utrymmesperspektiv, utvecklad text om bytespunkten, kompletterat med principbild över rörelsestråk samt ny kartbild cykelstråk, tillägg om att busslinje/hållplatslägen söder om spåren behöver utredas vidare, utvecklad text om mobilitetslösningar och hållbara transporter samt principer för parkeringslösningar.

Målområde 4 (utveckla och förvalta ekosystemtjänster samt höga natur- och kulturvärden) – Tillägg om skyfall i karta och text, omarbetad text och karta om kulturmiljövärden, ny text och karta om artskydd samt uppdaterad måluppfyllelse.

Målområde 5 (god tillgång till grönområden, rekreation och idrottsmöjligheter) – Utvecklad text om hur god tillgång till grönområden och rekreation uppnås samt hur Björnungsskogen kan tillgängliggöras som friluftsområde. Kompletterat informationen om stadsdelsparken (södra delen), ny gröonstråskarta och utvecklad text om nya möjliga ytor för idrott. Tillagd definition av gröna stråk samt delvis omformulerade måluppfyllesepunkter.

Genomförande – Omarbetat förslag till etappindelning och uppdaterade textbeskrivningar om varje etapp. Textstycke om genomförandestrategi borttaget.

Del 3 – hållbarhet och konsekvenser

Uppdaterad hållbarhetsbedömning inklusive avvägningar, barnperspektivet samt en utförligare redovisning och beskrivning av värderosen. Koppling till kommunens Miljö- och klimatprogram samt Program för social hållbarhet och folkhälsa.

Bilaga I (tillägg efter samråd) – Hållbarhetsbedömning

Hållbarhetsbedömningen i utförlig version.

Innehåll

I. Samrådsyttranden	5	I.3. Föreningar	25
I.1 Remissinstanser	5	I.3.1. Österåkers Hembygds-och Fornminnesförening	25
I.1.1. Länsstyrelsen	5	I.3.2. Naturskyddsförening Österåker	25
I.1.2. Lantmäteriet	11	I.4. Yttrande från privatpersoner	28
I.1.3. Postnord	11	I.4.1. Privatperson 1	28
I.1.4. E.ON Energiinfrastruktur	11	I.4.2. Privatperson 2	28
I.1.5. Storstockholms brandförsvär	11	I.4.3. Privatperson 3	29
I.1.6. Norrvatten	12	I.4.4. Privatperson 4	30
I.1.7. Trafikverket	12	I.4.5. Privatperson 5 och 6	30
I.1.8. Trafikförvaltningen, Region Stockholm	16	I.4.6. Privatperson 7	31
I.1.9. Vård och Omsorgsnämnden	18	I.4.7. Privatperson 8 och 9	32
I.1.10. Socialnämnden	19		
I.2 Fastighetsägare och företag	19	2. Förslag till revideringar av planprogrammet	33
I.2.1. Swedepart i Täby AB	19	Ändringar i kartor/kartbilder	33
I.2.2. Henric Munde/Samkonsult	19	Övriga ändringar i programhandlingen	34
I.2.3. Aporto AB	20		
I.2.4. Alecta	20		
I.2.5. Runö Fastigheter HB	20		
I.2.6. JM AB	23		

Förslag till planprogram för Åkers Runö var på samråd 6 april- 4 maj 2023. Ett samrådsmöte i form av öppet hus hölls för allmänheten den 25 april 2023 i multiarenan. Under samrådsperioden hölls flertalet möten med berörda aktörer. Handlingarna har varit tillgängliga i Alceahuset, Hackstavägen 22, på Österåkers bibliotek samt på kommunens hemsida. Synpunkter har varit möjliga att delges Samhällbyggnadsförvaltningen skriftligen via e-post och fysiska brev.

Samrådsredogörelsen är uppdelad i två kapitel. I det första kapitlet sammanfattas de yttranden som inkom från remissinstanser såsom statliga myndigheter och statligt ägda företag, föreningar, organisationer, företag, fastighetsägare och privatpersoner i samband med samrådet. De sammanfattade yttrandena kommenteras och besvaras. I det andra kapitlet redovisas de ändringar som har gjorts i planprogramhandlingen efter samrådet inför godkännande.

I. Samrådsyttranden

I.1. Remissinstanser

I.1.1. Länsstyrelsen i Stockholms län (yttrandet återges i sin helhet)

Länsstyrelsen har, i detta skede, följande synpunkter på de områden som Länsstyrelsen senare har att bevaka enligt 11 kap. 10 § PBL vid detaljplaneskedet.

Buller

Kommunen vill säkerställa acceptabla ljudnivåer genom att i huvudsak utveckla området nära väg 276 med verksamheter och handel i stället för bostäder.

Länsstyrelsen ser positivt på denna inriktning. Länsstyrelsen konstaterar dock att den huvudsakliga bostadsutbyggnaden kommer att ske i anslutning till Roslagsbanan samt större genomfartsgator.

Kommunen kan redan i planprogrammet studera tillkommande bebyggelse mer ingående med hänsyn till bullerkällorna för att säkerställa att bebyggelsen utformas med hänsyn till människors hälsa och klarar Trafikbullerförordningen. Slutna kvarter är den typologi som bäst klarar förordningens krav på tyst sida men där ytterhörnen behöver studeras så att även

hörlägenheter kan göras genomgående med tillgång till gården. För lägenheter på bullerutsatta platser är det särskilt viktigt att få tillgång till en tyst sida med extra kvaliteter som just en grön gård kan vara.

Uppskjutande delar i bullerutsatta lägen kan utsättas för buller också längre in i bebyggelsen. Därför kan det vara bra att studera utformningen tidigt och mer skissartat för att nå fram till robusta bebyggelseutformningar som både klarar Trafikbullerförordningens riktvärden och möjliga ombyggnader och underhåll över tid.

Bussar i linjetrafik kan vid hållplatser ge upphov till lågfrekvent buller. Därför kan kommunen redan i det övergripande programskedet studera placering av hållplatser med hänsyn till den tillkommande bebyggelsen för att undvika olägenhet för människors hälsa.

Kommentar

Kommunen tar i detta planprogramsskede inte fram bullerutredningar då dessa baseras på bland annat kvartersform, byggnadsutformning och våningshöjd som inte är klargjort

på en detaljerad nivå inom programområdets alla delar. Bullernivåerna kommer att utredas vidare i kommande detaljplaner och rådande lagstiftning och riktlinjer ska då följas.

Sträckning av busslinjer, placering av busshållplatser och byggnaders utformning är i detta skede inte fastställt. Programförslagets inriktning är att ny bebyggelse ska utformas som slutna kvartersformer där det anses lämpligt bland annat med hänsyn till buller.

Det är i grunden positivt med närhet mellan bostäder och kollektivtrafik varför det kan bli aktuellt att tillämpa principen tyst sida där det är nödvändigt. Detta studeras vidare i detaljplaneskedet. Bytespunkt i anslutning till Åkers Runö station och linjedragningar för bussar studeras vidare i det fortsatta arbetet i dialog med Trafikverket.

Stomljud och vibrationer

Kommunen kan redan i programskedet undersöka markens beskaffenhet och hur vibrationer från spårtrafiken kan komma att påverka planerad bebyggelse. Eventuella utförandebestämmelser kan komma ifråga i efterföljande detaljplaner.

Kommentar

Inom planprogramsarbetet har inte detaljutformning av grundläggning eller byggkonstruktion studerats avseende stomljud och vibrationer. Detta ska utredas vidare i kommande detaljplanearbete där det bedöms nödvändigt.

Förorenade områden

Enligt Länsstyrelsens databas över potentiellt förorenade områden, EBH-stödet, finns det platser inom programområdet som skulle kunna medföra risk för människors hälsa. Inom dessa områden planerar kommunen bland annat för bostäder och förskola. Kommunen behöver därför i den fortsatta planprocessen säkerställa att marken blir lämplig med hänsyn till människors hälsa. Detta är av särskild vikt eftersom det inom området planeras för områden där barn vistas (förskolor och skolor) då barn är känsligare för föroreningar än vad vuxna är.

Föroreningssituationen bör utredas och bedömas i ett tidigt skede i planprocessen. Eventuella utredningar och åtgärder behöver ske i samråd med tillsynsmyndigheten.

Kommentar

Planprogrammet har uppdaterats med övergripande information om i dagsläget kända förekomster av markföroreningar. För de områden där det finns risk för förorenad mark kommer detta utredas vidare i detaljplaneskedet.

Översvämningsrisk

Länsstyrelsen välkomnar kommunens ambition att i ett tidigt skede identifiera strategier för skyfallshandling. Vi delar även kommunens bedömning om att en hydrodynamisk modell behöver tas fram som underlag för kommande detaljplanearbete, samt att hanteringen av Runö-Husbydiket bör ske

tidigt i genomförande av planprogrammet. Detta ger sammantaget goda förutsättningar för att översvämningsrisken ska kunna hanteras.

Kommunen anger att området är beroende av ett flertal obebyggda ytor och dammar för att kunna omhänderta nederbörd vid stora flöden. Dessa ytor ska enligt samrådsunderlaget dimensioneras för ett 30-års regn. Vid ett 100-årsregn med klimatfaktor kommer därmed ytterligare ytor att översvämmas. I kommande detaljplanearbete behöver kommunen bedöma översvämningsrisken vid ett 100-årsregn med klimatfaktor och visa att bebyggelsen inte tar skada eller orsakar skada vid en översvämning. Eventuella konsekvenser av översvämningen behöver redovisas och bör vara utgångspunkt för val av skyddsåtgärder. Åtgärder ska om möjligt regleras på plankartan.

Det är positivt att kommunen lyfter fram att det inom programområdet finns samhällsviktig verksamhet som kan påverkas vid skyfall. Kommunen behöver bedöma om dessa verksamheter ska ha en högre säkerhetsnivå. Det kan till exempel uppnås genom att ha en säkerhetsmarginal mot ett 100-årsregn eller att dimensionera för ett regn med längre återkomsttid. I kommande detaljplanearbete behöver kommunen även bedöma och vid behov säkerställa framkomlighet för utryckningsfordon.

För mer information om hur kommunen bör hantera risken för skyfall, se Länsstyrelsens vägledning Rekommendationer för hantering av översvämning till följd av skyfall.

Kommentar

Runö Husbydiket står inom programområdet för den huvudsakliga skyfallsbortledningen och en skyfallskartering (100-årsregn med klimatfaktor) har efter programsamrådet tagits fram för detta dike. Planprogrammet har utvecklats med information från denna utredningen, bland annat lyfts utmaningar som kan uppstå kopplat till skyfall söder om Roslagsbanans spår. Dagvattenanläggningar har tagits med i programmet för hantering av flöden motsvarande ett 30-årsregn inom dessa ytor. I senare skede när utformningen av dessa områden har klargjorts tydligare behöver det säkerställas att skyfallsvatten motsvarande ett 100-årsregn kan ledas bort från området när dagvattenanläggningarna är mättade. Planprogrammet har kompletterats med information om att det inom programområdet finns en befintlig samhällsviktig verksamhet (räddningstjänsten) vars framkomlighet kopplat till skyfallssituationen är något som behöver utredas vidare.

Risk för ras, skred och erosion

Marken i stora delar av programområdet består enligt SGU:s jordartskarta av lera. Enligt SGU:s kartering över förutsättningar för skred i finkornig jord finns några mindre så kallade aktsamhetsområden inom programområdet. Samrådshandlingen saknar redovisning av markens förutsättningar och beskrivning av hur de geotekniska säkerhetsfrågorna ska hanteras.

Länsstyrelsen anser att planprogrammet behöver kompletteras avseende risker för ras, skred och erosion.

Kommunen behöver i kommande planarbete visa att marken är lämplig att bebygga med hänsyn till risken för ras, skred och erosion. Kommunen behöver visa hur markens stabilitet är utifrån befintliga förhållanden men också hur den påverkas av den markanvändning som detaljplanen medger. Markens stabilitet ska säkras för laster från byggnader, markutfyllnader och trafik m.m.

Vid bedömning av de geotekniska riskerna ska kommunen även ta hänsyn till ett framtida förändrat klimat. Eventuella stabilitetshöjande åtgärder ska regleras i plankartan om det är möjligt.

Kommentar

Planprogrammet har kompletterats med en karta visande markens förutsättningar; jordarter och aktsambetsområden.

Geotekniska utredningar kommer tas fram i detaljplaneskedet. Den planerade bebyggelsen berörs sällan av ett aktsambetsområde.

Transporter med farligt gods och riskfyllda verksamheter

Kommunen anger i planprogrammet att området längs med väg 276 är lämpligt att utveckla med i huvudsak verksamheter, handel, kontor och service, men inte med bostäder. En av anledningarna är

transporter av farligt gods. Länsstyrelsen vill påminna om att kommunen behöver bedöma riskerna med de förväntade transporter av farligt gods även för andra användningar än bostadsändamål och riskreducerande åtgärder kan behöva vidtas. För mer information om hur kommunen ska hantera riskerna med transport av farligt gods, se Länsstyrelsens Riktlinjer för planläggning intill vägar och järnvägar där det transporteras farligt gods.

I den östra delen av programområdet finns ett flertal drivmedelsstationer. Kommunen anger att det finns verksamheter som kan innebära restriktioner för utveckling. Länsstyrelsen anser att vid utveckling intill drivmedelsstationer och andra riskfyllda verksamheter behöver riskerna utredas och bedömas utifrån platsens förutsättningar. Bedömningen för drivmedelsstationer behöver även beakta de drivmedel som hanteras idag, samt de drivmedel som kan bli aktuella för hantering i framtiden.

Kommentar

Den östra delen av programområdet är utpekade som ett utredningsområde. Planprogrammet nämner att det inom utredningsområdet finns ett flertal förutsättningar som behöver studeras vidare innan en lämplig markanvändning kan fastställas och därmed kommer en utveckling av området förmodligen ske längre fram i tid jämfört med de områden som ej är utpekade som utredningsområden. Kommunen avser att i detaljplaneskedet utreda och bedöma riskfrågor vidare utifrån platsens förutsättningar när en utveckling är aktuell

intill, så som i närheten av transportled för farligt gods och drivmedelsstationer.

Råd om tillämpning av 2 kap. PBL

Bostadsförsörjning

Planprogrammet anger att 4 000 - 4 500 nya bostäder ska tillkomma i Åkers Runö till år 2040. Länsstyrelsen ser positivt på planprogrammets inriktning att få fram bostäder i olika storlekar och upplåtelseformer. Enligt Lag (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar ska kommunen minst en gång per mandatperiod fatta beslut om riktlinjer för bostadsförsörjningen. Kommunen antog inga riktlinjer förra mandatperioden men har påbörjat ett arbete med att ta fram nya. Kommunen behöver förtydliga hur planprogrammets inriktning bidrar till kommunens bostadsförsörjning och hur det förhåller sig till riktlinjerna för bostadsförsörjning.

Kommentar

Programförslaget möjliggör ytor för bostäder, verksamheter, kontor, service, idrott samt utbildning och rekreation som bidrar till att uppfylla kommunens målsättningar inom bl.a. översiktsplanen och riktlinjerna för bostadsförsörjning. Nya riktlinjer för Österåkers kommuns bostadsförsörjning 2024-2040 antogs 2024. Planprogrammet har kompletterats med information om hur det förhåller sig till dessa, att bostadsbeståndet inom Åkers Runö ska innehålla en blandning av bostadstyper, storlekar och upplåtelseformer.

För övrigt är målar för visionen ändrad till 2050 och det nya intervallet av uppskattat antal nya bostäder är breddat till 3500-4500 bostäder.

Kulturmiljö och gestaltning

Kommunen anger på s. 24 i planprogrammet att befintliga gestaltungsprinciper som tagits fram för planprogrammet för Åkersberga stad ska gälla även för Åkers Runö. Det bör tydliggöras hur gestaltungsprinciperna gäller för Åkers Runö, antingen i rubriken eller som en del av programförslaget. Planprogrammets gestaltungsintentioner kan också göras tydligare genom illustrationer, referensbilder, enkla sektioner eller specifika bilder från det närområde som programmet hänvisar till. Även en skissmodell är i programskedet ett värdefullt sätt att pröva den täthet och variation som programmet beskriver.

Mötet med kulturmiljön Husbykulle bör studeras närmare än endast en beskrivande text för att redan i programskedet tydliggöra viktiga möten, avstånd, typologier och skalförhållanden.

Kommentar

Att gestaltungsprinciperna också gäller Åkers Runö har förtydligats. Kommunen har medvetet valt att jobba med övergripande riktlinjer vilket hänger samman med att planprogramsområdet är stort, ca 300 hektar.

Kulturmiljöutredningen som tagits fram som underlag för programmet för ett resonemang kring Husbykullen och redovisar

ett förhållningssätt där flera parametrar ingår. Kommunen står därmed fast vid att de riktlinjer som anges i kulturmiljöutredningen, och som planprogrammet hänvisar till, är tillräckliga i detta skede.

Naturvärden

Det är positivt att kommunen föreslår att bevara och utveckla Björnungsskogen och områden däromkring avseende natur- och rekreationsvärden.

Kommunen föreslår att en förskola uppförs strax söder om Täppans väg. På platsen finns en skyddsvärd trädmiljö med fyra utpekade skyddsvärda ekar. Två av ekarna har en stamdiameter vid brösthöjd på över en meter och är därmed att anse som särskilt skyddsvärda. Aktuellt område ingår vidare i en värde-trakt för ek. Länsstyrelsen anser att stor hänsyn behöver tas till träden i kommande planarbete.

Länsstyrelsen konstaterar att fältinventeringar inte gjorts i närtid samt i vissa fall under olämplig tidsperiod varför det kan krävas ytterligare inventeringar för att få ett fullgott underlag avseende områdets naturvärden. Se mer under rubrik Artskydd.

Kommentar

Till samrådet föreslogs området i anslutning till den skyddsvärda trädmiljön för förskola. Nu till planprogrammets godkännande föreslås området utredas vidare för förskola och bostadsändamål, eftersom båda funktionerna anses lämpliga på platsen. Ekdungen med de skyddsvärda träden ligger inte

inom det området som föreslås för förskola/ bostäder och plats för förskolans gård ska rymmas inom avsatt område, så att ekdungen kan bevaras.

Kommunen anser att den framtagna naturvärdesinventeringen (Ekologigruppen, 2020-11-16) är adekvat som underlag inom arbetet med ett planprogram och att det inte är rimligt sett till programområdets storlek, ca 300 hektar, att göra ytterligare artinventeringar i detta planeringsskede. Inom ramen för kommande detaljplanearbete ska dock naturvärdesinventeringar tas fram där det anses nödvändigt.

Jordbruksmark

I 3 kap. 4 § miljöbalken är det fastställt att jord- och skogsbruk är av nationell betydelse och att brukningsvärd jordbruksmark endast får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfreds-ställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Åkers Runö är utpekad som primärt bebyggelse-läge i RUFS 2050. Utifrån områdets läge till kommunikationer är området lämpligt för bebyggelseutveckling enligt RUFS.

Planprogrammet omfattar brukningsvärd jordbruksmark. Enligt planprogrammet har alternativa lokaliseringar för bebyggelse prövats inom arbetet med Översiktsplan 2050 för Österåkers kommun, med fördjupning i PM Markanvändningsanalys för lokalisering av ny exploatering inom Åkers Runös

programområde. I de fall bruksvärd jordbruksmark berörs av kommande detaljplanläggning för bebyggelse är det ändå viktigt att göra en lokaliseringsutredning utifrån den skala som detaljplanen utgör.

Om lokaliseringsbedömningen visar att det inte går att lokalisera den föreslagna bebyggelsen på annan mark än jordbruksmark behöver kommunen visa hur den exploatering som ändå är nödvändig ska planeras så att exploateringen minimeras. Ingreppen ska utformas på ett sätt som innebär så begränsad inverkan som möjligt för jordbruket. I första hand bör den mark som har högst kvalitet för biologisk produktion, så som hög produktionsförmåga och goda arronderingsförhållanden, skyddas från exploatering.

Kommentar

Efter samrådet har lokaliseringsanalysen uppdaterats för att inkludera alla områden som berör jordbruksmark inom programområdet och behöva frågorna om väsentligt samhällsintresse. I kommande planeringsskede som berör aktuell jordbruksmark kommer lokaliseringsutredning tas fram även i detaljplaneskedet.

Rådgivning gällande planprogrammets genomförbarhet

Artskydd

Inom och i närhet till planområdet finns noterade fynd av flertalet arter av fladdermöss i Artportalen. Alla fladdermöss omfattas av 4 a § artskyddsförordningen (2007:845) och enligt praxis är varje individ strikt skyddad. Förbuden gäller således oavsett artens bevarandestatus. Även arternas fortplantningsområden och viloplatser omfattas av skyddet. För att klargöra vilka arter som förekommer inom området, samt hur arterna nyttjar området, behöver kommunen göra en specifik fladdermusinventering under lämplig tidpunkt på året. Länsstyrelsen menar att planprogrammet bör kompletteras med en bedömning av hur varje art kommer att påverkas vid ett genomförande av programmet, samt vilka försiktighets- och skyddsåtgärder som behöver vidtas för att undvika att förbuden i artskyddsförordningen utlöses.

Inom planområdet finns även förekomst av flertalet arter av fåglar enligt Ekologigruppens fågelinventering och Artportalen. Alla fåglar omfattas av 4 § artskyddsförordningen. Planprogrammet behöver kompletteras med en bedömning av hur varje art kommer att påverkas vid ett genomförande av programmet, samt vilka försiktighets- och skyddsåtgärder som behöver vidtas för att undvika att förbuden i artskyddsförordningen utlöses.

Vidare behöver kommunen även säkerställa att planförslaget är förenligt med artskyddsförordningen vad gäller övriga skyddade arter som förekommer inom eller i anslutning till programområdet.

Kommentar

Kommunen har sedan samrådet samrått ytterligare med Länsstyrelsen gällande frågan om artskydd. Kopplat till planprogramarbetet har sedan tidigare övergripande utredningar tagits fram avseende fladdermöss, groddjur och fåglar. Dessa utredningar ger en indikation på potentiella livsmiljöer för var och en av dessa skyddade artgrupper. För kommande detaljplaner där det finns risk för att någon av dessa artgrupper förekommer ska artinventeringar tas fram och där behov finns även ytterligare utredningar kopplat till artskydd. Planprogrammet har kompletterats med en sammanfattande text om artskydd utifrån vad vi känner till idag hämtat från de övergripande utredningarna, samt en förklaring att vidare underlag behöver tas fram där det är aktuellt i kommande detaljplaneskedet.

Biotopskydd

Inom programområdet finns naturmiljöer som kan omfattas av det generella biotopskyddet såsom åkerholmar och diken enligt 7 kap. 11 § miljöbalken (1998:808) och 5 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. Kommunen behöver även beakta andra naturmiljöer som omfattas av generellt biotopskydd, såsom alléer. I samband med fortsatt planläggning bör kommunen ta ställning till om biotoperna omfattas av detta

skydd. Biotopskyddsområdets naturvärden och planens eventuella påverkan på dessa naturvärden bör beaktas.

Enligt 7 kap. 11 § miljöbalken får verksamheter eller åtgärder inte vidtas inom ett biotopskyddsområde om det finns en risk för skada på naturmiljön. Om det finns särskilda skäl får Länsstyrelsen medge dispens i det enskilda fallet.

Kommentar

Frågan om biotopskydd kommer att hanteras i varje detaljplan där den är aktuell.

Markavvattningsföretag

Det framgår av planprogrammet att krondiket inom det aktiva markavvattningsföretaget Runö-Husbydiken kommer utvecklas för att bidra till en god dagvattenhantering för hela programområdet. Markavvattningsföretaget har rätt att komma åt diken för att underhålla sin anläggning. Diken i markavvattningsföretag för jordbruksändamål är oftast dimensionerade för att tillåta återkommande översvämningar.

Så länge markavvattningsföretaget inte är avvecklat gäller det i juridisk mening. Länsstyrelsen rekommenderar att kommunen initierar en avveckling av markavvattningsföretaget i samband med att framtida detaljplaner genomförs.

Kommentar

Övre Runö Husby markavvattningsföretag är avvecklat. Det är inte aktuellt med avveckling av markavvattningsföretaget Nedre Runö Husby, dock kan en omprövning av detta markavvattningsföretag bli aktuellt.

Vattenverksamhet

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att grundvattenbortledning kan bli aktuellt vid ny bebyggelse. Grundvattenbortledning är en tillståndspliktig vattenverksamhet enligt 11 kap. miljöbalken om det inte är uppenbart att varken allmänna eller enskilda intressen skadas genom vattenverksamheten.

Om genomförandet av detaljplanerna är beroende av tillstånd eller anmälan till vattenverksamhet enligt 11 kapitlet miljöbalken, rekommenderar Länsstyrelsen att kommunen söker tillstånd eller anmäler i god tid. Det går inte att på förhand säga om kommunen kommer få tillstånd eller att den anmälda verksamheten kommer att medges. Det går inte heller att på förhand avgöra vilka anpassningar eller justeringar av verksamheten som kan behöva göras för att tillstånd ska fås eller anmälan medges.

Kommentar

Utformning av enskilda kvarter eller byggnader har inte studerats, varför planprogrammet inte innehåller riktlinjer avseende bl a projektering eller grundläggning. Det går därför i detta skede inte heller att avgöra om grundvattenbortledning kommer

föreslås. Tillstånd eller anmälan om vattenverksamhet är frågor att ta hand om i den fortsatta planeringsprocessen.

Fornlämningar

Inom programområdet finns ett flertal kända fornlämningar. Det är sannolikt att det finns ytterligare fornlämningar som inte är kända inom delar av området. Det kan därför komma att krävas arkeologisk utredning inför det fortsatta planarbetet för att fastslå om oregistrerade fornlämningar finns. Förfrågan om arkeologisk utredning ställs till Länsstyrelsens enhet för investeringsstöd och kulturmiljö. Utgångsläget i planarbetet bör vara att bevara fornlämningar. Planeringen bör anpassas så att detta blir möjligt. Skyddet för fornlämningar enligt 2 kap kulturmiljölagen (1988:950) gäller både tidigare kända fornlämningar och fornlämningar som upptäcks till exempel i samband med en arkeologisk utredning. Skyddet innebär att det är förbjudet att utan tillstånd från länsstyrelsen rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning. Lagskyddet gäller även för markområden omkring fornlämningen, som kallas fornlämningsområde.

Kommentar

Planprogrammet har kompletterats med en kartbild som redovisar fornlämningar och andra kulturhistoriska lämningar inom programområdet. För områden där det kan förekomma fornlämningar ska, vid behov, en arkeologisk utredning tas fram i detaljplaneskedet, i dialog med Länsstyrelsen.

1.1.2. Lantmäteriet

Lantmäteriet har inga synpunkter på programförslaget.

1.1.3. Postnord

Postnord poängterar att utdelningen behöver standardiseras för att post ska kunna delas ut miljövänligt, kostnadseffektivt och med hänsyn till arbetsmiljön.

Vid nybyggnation av villor och radhus placeras postlådan i en lådsamling vid infarten till området. I flerfamiljshus ska man ta emot sin post i en fastighetsbox på entréplan.

Kommentar

Vid framtagandet av detaljplaner kommer posthantering till fastigheter ses över.

1.1.4. E.ON Energiinfrastruktur (fd E.ON Värme Sverige AB)

E.ON har idag befintliga fjärrvärmeledningar i norra delen av området, vilket de anser viktigt att kommande exploatering tar hänsyn till.

Kommentar

Kommunen känner till att E.ON Energiinfrastruktur har ledningar inom programområdet. Befintliga ledningar inom

programområdet kommer att beaktas vidare inom ramen för de enskilda detaljplanerna.

1.1.5. Storstockholms brandförvar Hantering av olycksrisker

Storstockholms brandförvar (SSBF) har identifierat ett antal riskkällor som bedöms kunna påverka risknivån inom planområdet. Dessa är farligt gods-led (väg 276), Roslagsbanan, bensinstationer och suicid. I det fortsatta arbetet med programområdet är det av stor vikt att beakta dessa risker. I samrådshandlingen nämns även ett flertal platser som kan översvämmas p.g.a. skyfall. Som en del i hanteringen av skyfall bör räddningstjänstens framkomlighet bevakas.

I och med att det inom planområdet planeras för spårområdesnära bebyggelse vilka kan medföra risk för suicid, anser SSBF att frågan vad gäller suicidrisk bör lyftas under planarbetet. Åtgärder för att förhindra suicid kan exempelvis vara stängsel, hinder för hoppning, skyltar med nummer till hjälporganisationer med mera.

Kommentar

Riskkällor och räddningstjänstens framkomlighet ska beaktas vidare i framtida berörda detaljplaner. Var åtgärder för att förhindra suicid så som stängsel, hinder för hoppning och skyltar kan placeras regleras inte i ett planprogram men bör vid behov utredas vidare inom kommande arbete med detaljplaner.

Möjlighet till räddningsinsatser

Framkomlighet, tillgänglighet och tillgång till brandvatten vid händelse av en räddningsinsats måste beaktas i det fortsatta planarbetet och i projekteringen. Eftersom brandstation Åkersberga ligger inom området är det viktigt att se till att byggnationer inte påverkar möjligheten till utryckning och tillgång till och från station. Utkörningstiden för räddningsfordon från brandstationen får inte fördröjas på grund av till exempel ombyggnad av väg eller avstängda vägar under byggtiden. Detta avser både färdig utbyggnad samt under byggtiden.

Vid planering av ny bebyggelse behöver hänsyn tas till tillgång av brandvatten. Utifrån SSBF:s underlag kan det utläsas att brandpostsystemet behöver byggas ut i samband med exploateringen. SSBF vet även på grund av andra pågående detaljplaner att brandvattenfrågan inom området har varit komplicerad och vill därav understryka vikten av att ha rätt dimensionerat brandpostsystem för den typ av bebyggelse som planeras. SSBF anser att behovet av nya brandposter i området bör ses över i samråd med förvaltaren av brandpostnätet. För ett konventionellt brandpostsystem rekommenderar SSBF ett avstånd om 75 meter från brandpost till uppställningsplats för räddningsfordon, dvs. 150 meter mellan två brandposter.

Kommentar

Hänsynstagande till brandvattenförsörjningen och utbyggnaden av brandposter är något som utreds vidare när en VA-projektering tas fram. Detta görs då bebyggelsen konkretiseras i samband med framtagandet av kommande detaljplaner.

1.1.6. Norrvatten

Norrvatten har inom programområdet en huvudvattenledning (DN600b) med ca 5 meter bred ledningsrätt norr om Svinningevägen. För arbeten som berör huvudvattenledningen (bl a placera anläggningar i närheten, utsätta ledningen för vibrationer eller belastningar, uppfyllnad eller nedschaktning) erfordras avtal med Norrvatten om utförandet samt ett godkännande av bygghandlingar och ritningar. Det krävs även korsningsavtal för att anlägga ledningar inom Norrvattens ledningsrätt.

Kommentar

Kommunen är medveten om huvudvattenledningens placering inom programområdet och nämner detta under stycket "Vatten och avloppsutveckling". I samband med pågående och kommande detaljplaner kommer Norrvatten kontaktas för noggrannare planering i de fall som berör huvudvattenledningen.

1.1.7. Trafikverket

I framtiden kommer trafiksituationen att försämrats, i och med nyttillkommen exploatering. Med alstrande

trafik från planprogramsområdet, tillsammans med den trafikallströmning som uppges i trafikutredningen för Täljö-Gottsundas planprogram, kommer anslutningarna till väg 276 sannolikt behöva ses över. Det kan också finnas en risk att vägen i sig blir överbelastad i och med en betydlig ökning av trafik, vilket hör ihop med det faktum att korsningspunkterna i Åkersberga ligger tätt inpå varandra. För att kunna ta ställning till detta och se konsekvenserna för trafikallströmningen krävs en övergripande trafikallströmning. Trafikverket är därför positivt inställda till att kommunen, i detta skede, tar fram en övergripande trafikallströmning och välkomnar därmed en dialog och samordning för att kunna gå vidare med en lämplig hantering av framtida trafiksituation för väg 276 och dess korsningspunkter.

Kommentar

Kommunen har efter samråd tagit fram en övergripande trafikallströmning, vilken delgetts Trafikverket, vilket har gett oss en bättre bild av framtida trafiksituation. Vagnätet i kommunen kommer belastas hårdare i och med kommunens förväntade tillväxt. För att hantera detta inom planprogramsområdet har bland annat en mobilitetsplan tagits fram efter samrådsskedet som tittat närmre på hur vi kan stärka hållbart resande. Mobilitetsplanen tydliggör att en hög andel hållbara resor är avgörande för områdets utveckling. Texterna i planprogrammet har omformulerats så att det tydligare framgår att möjligheterna för att gå, cykla och åka kollektivt behöver förbättras och att området har goda förutsättningar att uppnå en högre andel hållbara resor. Trafikprognosen kom även

med förslag på vidare utredningar vilka avses undersökas vidare. Det har även kommit till kommunens kännedom att Trafikverket avser utreda korsningspunkterna Sockenvägen och Svinningevägen på väg 276 med fokus på åtgärder på kortare sikt. Vi ser fram emot detta samt en fortsatt dialog och samordning för att hantera trafiksituationen i kommunen.

Cykel och kollektivtrafik

Trafikverket anser att kollektivtrafikförsörjningen i området är god, då det finns en relativ närhet från stora delar till spårbunden trafik samt kompletterande bussar i andra relationer. Det kan dock framhållas att det viktigaste styrmedlet är tillgång till parkering och alternativa mobilitetslösningar, vilket kommer regleras i detaljplaneskedet. Det är viktigt att kommunen har tydliga visioner redan i detta skede om hur parkering och alternativa mobilitetslösningar ska fungera i området. Detta nämns i planprogrammet, i form av ambition om låga p-tal och byggande av mobilitetshus bland annat, men målbilden och skrivningarna kan med fördel skärpas till för att bli mer användbara i senare planering.

Kommentar

Planprogrammet har kompletterats med texter som rör parkering och mobilitetsåtgärder. Att hållbara resor är en förutsättning för utvecklingen av programområdet har lyfts på ett tydligare sätt. Detta behövs bland annat genom att planprogrammet lyfter behov av att tillskapa en central mobilitetshubb med stort och varierat utbud i stationsnära läge och att trafiksystemet ska underlätta och främja valet av

hållbara resor genom att gående, cyklister och kollektivtrafik prioriteras.

I planprogrammet anger kommunen att det finns planer på ett regionalt cykelstråk inom kommunen som ska förbinda centrala Åkersberga med Arninge via Åkers Runö. Trafikverket konstaterar att kommunen avser utreda detta separat, vilket är positivt. Det uttrycks även ambitioner om en ny gång- och cykelkoppling över väg 276 mot Sockenvägen.

Kommentar

Det regionala cykelstråket möjliggörs med en effektiv och orienterbar sträckning inom planprogramsområdet. Stråket avses i sin helhet fortsatt utredas separat.

Trafikverket vill framhäva att det för närvarande finns små möjligheter till att nya fysiska kopplingar över väg 276 ska kunna ske genom statliga investeringar. Behoven av åtgärder på de statliga regionala vägarna i länets 26 kommuner är många och medel för större investeringar är redan genom nuvarande länstransportplan i stor omfattning intecknade mycket långt fram i tiden. Samtidigt är medlen för mindre investeringar små i förhållande till behoven. Förbättringar och standardhöjningar på de regionala vägarna, exempelvis nya planskilda passager för gång och cykel, är därför mycket små.

Trafikverket förordar därför att den fortsatta planeringen utgår från att utveckla gång- och cykelnätet

genom ett effektivt utnyttjande av redan befintliga planskilda passager. Nya kopplingar kommer kommunen behöva ta höjd för att finansiera.

Kommentar

Passagen i anslutning till korsningen väg 276/Sockenvägen är av Trafikverket byggd som en temporär lösning, vilket innebär att platsen kommer byggas om så småningom. I åtgärdsvalsstudien för väg 276 nämns också vikten av att öka tillgängligheten med cykel och vikten av att gång- och cykelnätet samordnas i den framtida korsningslösningen på platsen. Ett förslag på en gång- och cykelpassage är även inritat i förslaget på korsningslösning som presenteras i åtgärdsvalsstudien.

Tillkomsten av en planskild passage blir än mer angelägen i samband med att Åkers Runö, i synnerhet Pilängen, byggs ut och behoven ökar för människor att ta sig till och från området via gång eller cykel. Kommunen ser ett behov av att minska barriäreffekterna av väg 276 och möjliggöra hållbart resande genom att skapa gena gång- och cykelstråk. En passage här skulle även möjliggöra för boende i nordvästra Åkersberga att ta sig via gång och cykel till bytespunkten Åkers Runö station för vidare kollektivt resande och därmed kunna minska belastningen i korsningen.

Planprogrammet är en vision för ett stort område där genomförandet för hela området ligger långt fram i tiden. Visionen ska uppfyllas under flera år framöver och möjligheten till statliga investeringar kanske ser annorlunda ut framöver. Därför anser kommunen att Trafikverket bör ha förslag till

förbättringar för väg 276 i åtanke framöver när ny budget och länstransportplan tas fram eller revideras.

Väg 276 och avstånd till statlig infrastruktur

Väg 276 är en primär länsväg och är även utpekad i det funktionellt prioriterade vägnätet till följd av dess betydelse för kollektivtrafik och dagliga personresor. Det bör förtydligas i planhandlingarna att väg 276 utgör en regional huvudled med en betydelsefull regional funktion vilken planprogrammet behöver förhålla sig till.

Kommentar

I planprogrammet har det förtydligats att väg 276 utgör en regional huvudled med en betydelsefull regional funktion. Kommunen tar hänsyn till den regionala huvudleden, vilket bland annat undersökts i den framtagna trafikprognosen.

Trafikverket vill informera om att Länsstyrelsen har beslutat om en utökad tillståndspliktig zon för väg 276. Detta innebär att inom ett avstånd om 30 meter från vägområdets gräns får inte utan Länsstyrelsens tillstånd uppföras byggnader, göras tillbyggnader eller utföras andra anläggningar eller vidtas sådana åtgärder som kan inverka menligt på trafiksäkerheten, enligt 47 § väglagen. Bestämmelserna om krav på tillstånd av Länsstyrelsen gäller inte inom områden med detaljplan eller i fråga om åtgärder för vilka bygglov krävs. Tilläggas bör att Trafikverket som remissinstans prövar lämpligt avstånd till statliga vägar i varje enskilt fall utifrån risk, buller, luftkvalitet,

trafikmängd, hastighet, terrängförhållanden samt drift- och underhåll.

Kommentar

Området är i programkartan utpekade som ett utredningsområde vilket innebär att det finns ett flertal förutsättningar som behöver studeras vidare innan en lämplig markanvändning kan fastställas och därmed kommer en utveckling av området förmodligen ske längre fram i tid jämfört med de områden som ej är utpekade som utredningsområden. Det är i dagsläget oklart vilka funktioner som kan tänkas lokaliseras inom 30 m från vägen och detta kommer utredas vidare i kommande arbete, med beaktande av den utökade tillståndspliktiga zonen för väg 276.

Därtill anger kraven i VGU, Vägar och gators utformning, att vägens sidoområde behöver utformas så att risken för svåra personskador vid avkörningso-lyckor förebyggs. Det finns därmed en säkerhetszon som ska vara fri från fasta och oftergivliga hinder. Säkerhetszonens bredd beror på hastighetsgräns och genomsnittlig trafikmängd per dygn. Exakta mått finns angivna i VGU.

Trafikverket vill också framföra att åtgärder som direkt eller indirekt kan påverka väganläggningen ska diskuteras närmare med Trafikverket i kommande skeden utifrån mer detaljerat underlag än vad som finns i planprogrammet för att Trafikverket ska kunna ta slutgiltig ställning. Även former och förutsättningar samt behov av avtal behöver diskuteras.

För åtgärder som innebär ombyggnad av väg aktualiseras väglagen och behov av vägplan. Andra åtgärder kan kräva tillstånd enligt väglagen eller avtal om bevakningsuppdrag.

Kommentar

Det är i dagsläget oklart vilka funktioner som kommer att lokaliseras närmast vägen eller på exakt på vilket avstånd bebyggelse föreslås placeras inom det som planprogrammet föreslår som utredningsområde längs väg 276. I detaljplaneskedet kommer detta utredas vidare, med stöd av VGU samt andra nationella och regionala riktlinjer, och i samband med det också utredas hur vägens sidoområde kan utformas på ett säkert sätt. Bredden på vägens sidoområde hänger också samman med hastighetsbegränsningen för vägen samt årsmedeldygnstrafiken. Vi ser gärna en fortsatt dialog med Trafikverket angående åtgärder som direkt eller indirekt kan påverka väganläggningen.

Luftfart

Kommunen kan och bör i ett tidigt skede samråda med LFV, Försvarmakten och Swedavia för att ta reda på hur högt det är möjligt att bygga på en viss plats eller fastighet eller inom ett väl avgränsat område, med hänsyn till dessa riksintressen. Det är en viktig planeringsförutsättning att förhålla sig till i den fortsatta planeringen.

Runt alla flygplatser finns områden där höjder, byggnader, master och motsvarande behöver begränsas för att flygsäkerheten inte ska äventyras, den så

kallade hinderbergränsande ytan. Alla byggnader som överstiger 20 meter över markhöjd inom tätort ska prövas av Swedavia i en flyghinderanalys.

Planprogramsområdet för Åkers Runö berörs av MSA- ytor för både Bromma och Arlanda flygplatser. Ytorna är cirkulära och omfattar en radie av 55 km från flygplatsens mittpunkt. MSA-ytorna kan påverkas av mycket höga objekt.

Kommentar

Eftersom ett planprogram är ett strategiskt dokument med övergripande riktlinjer har ej enskilda kvarter eller byggnader studerats. Kommunen vill dock påpeka att hela programområdet ligger i linje med översiktsplanens bebyggelsekategori "Tät med mix" som innebär en variation av flerbostadshus, stadsradhus, radhus och småhus. Tätare och högre bebyggelse vid stråk/ knutpunkter och flerbostadshus i upp till 5 våningar.

Trafiksäkerhet

Sedan Agenda 2030 antogs ses trafiksäkerhet som en del av det globala hållbarhetsarbetet. Trafikverket saknar resonemang om vikten av att gång- och cykelstråk, förutom att vara gena och trygga, också måste vara trafiksäkra och hur det ska uppnås. Målet om Hållbara städer och samhällen anger att tillgång till säkra, ekonomiskt överkomliga, tillgängliga och hållbara transportsystem ska tillhandahållas för alla. Målet God hälsa och välbefinnande omfattar även mål att minska antal omkomna och allvarligt skadade

i vägtrafikolyckor. Likaså har hastighetsefterlevnaden inte bara effekter på trafiksäkerheten. Låg efterlevnad och överhastigheter leder till ökat buller och sämre luftkvalitet, vilket påverkar folkhälsan.

Kommentar

Planprogrammets text har utvecklats angående trafiksäkerhet. Bland annat byfts att trafiksäkerheten genomgående ska vara god genom hela gång eller cykelresan, och särskilt genomtänkt längs barns resväg till skolor och förskolor. Hastigheten på huvudvägarna avses hållas låga genom de tätaste områdena och åtgärder behöver tillskapas för att biltrafik ska upprätthålla god hastighetsefterlevnad. Viktiga passager behöver hastighets-säkras. Mer om hur detta ska regleras behöver studeras vidare i kommande planeringsskeden.

Miljö, hälsa och klimat

Samhällsplaneringen har en mycket viktig roll i att uppnå nationella mål för samhällets långsiktiga utveckling, bl.a. rörande begränsad klimatpåverkan, transportsystemets funktionssätt samt de 16 nationella miljömålen. Transportsystemet påverkar de flesta miljömålen och särskilt målen Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, God bebyggd miljö, Ett rikt växt- och djurliv samt Levande sjöar och vattendrag. I kommande aktiviteter och löpande arbete bör detta beskrivas och beaktas.

Buller och luftkvalitet

Buller kommer främst från vägtrafik, järnvägen, flygplatser, industrier och annan störande verksamhet

och är ett stort problem för många kommuner då exploatering sker nära dessa. I samband med detaljplanering, främst gällande bostäder och skolor, anser Trafikverket att en bedömning av bullersituationen ska göras och att riktvärdena enligt Förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader (SFS 2015:216) ska hållas.

Det åligger kommunen att visa att planerade bostadsområden inte utsätts för buller över riktvärdena enligt aktuell förordning. Kommunen ansvarar för bullerutredning vid tillkommande bebyggelse och anser att bullerberäkningar ska ta höjd för Basprognos 2040.

Detsamma gäller för hälsoskadliga luftföroreningar, där överskridanden av preciseringsgränserna i miljökvalitetsmålet Frisk luft bör kartläggas i områden där människor vistas, speciellt där barn vistas utomhus. Sådana kartläggningar ska tjäna som underlag för vidare exploatering och planering av bebyggelse. Om bullerreducerande åtgärder behövs anser Trafikverket att dessa ska genomföras utanför vägområdet och inte skapar ett behov av åtgärder inom Trafikverkets anläggningar.

Kommentar

Kommunen tar i detta planprogramsskede inte fram bullerutredningar då dessa baseras på bland annat kvartersform, byggnadsutformning, våningshöjd, vilket inte är klargjort inom programområdets alla delar. Bullernivåerna kommer

att utredas vidare i kommande detaljplaner och rådande lagstiftning ska då följas så att gällande riktvärden för buller innehas.

Luftföroreningar bedöms i dagsläget inte vara något problem och väntas heller inte bli det i samband med planerad utveckling eftersom värdena ligger långt under befintliga riktvärden.

Vibrationer och stomljud

Gällande vibrationer anser Trafikverket att riktvärdet 0,4 mm/s vägd RMS ska tillämpas vid nybyggnad intill statlig infrastruktur. Vibrationsutredningar ska utföras när detaljplaner och bygglov tas fram, utom när det är uppenbart onödigt. Eftersom behovet av utredningar av vibrationer är svårare att bedöma ska utebliven vibrationsutredning motiveras på samma sätt som vid bullerutredningar. Det är alltså inte Trafikverket, utan initiativtagaren till planen som ska bedöma och motivera behovet samt presentera underlag för utebliven vibrationsutredning. Även behovet av stomljudsutredning bör bedömas.

Kommentar

Eftersom planprogrammet är ett strategiskt dokument med övergripande riktlinjer har inte detaljutformning av grundläggning eller byggkonstruktion studerats avseende stomljud och vibrationer. Detta utreds i pågående och kommande detaljplanarbete där kommunen bedömer det nödvändigt.

Risk och farligt gods

Trafikverket vill även påtala att kommunen redan i detta skede bör fördjupa kunskapen om olycksriskerna och förutsättningarna för ny bebyggelse kopplat till farligt gods, då väg 276 är utpekad sekundär transportled för farligt gods.

I samband med detaljplanläggning av områden inom 150 meter från stråk där transporter med farligt gods kan förekomma, anser Trafikverket att risker förknippade med farligt gods ska beaktas. Rekommenderade skyddsavstånd kopplat till önskad markanvändning finns redovisade bl.a. i Länsstyrelsens skrift Riktlinjer för planläggning intill vägar och järnvägar där det transporteras farligt gods. Här framgår att om rekommenderade skyddsavstånd inte kan hållas, så bör en riskanalys tas fram för att klargöra vilka skyddsåtgärder som kan bli nödvändiga för att planerad markanvändning ska bedömas som lämplig utifrån risksynpunkt. Även i detta sammanhang bör beräknad trafik utgå från basprognosår 2040.

Om riskreducerande åtgärder blir nödvändiga att genomföra anser Trafikverket att dessa ska genomföras utanför vägområdet för väg 276 och inte inom Trafikverkets anläggningar.

Kommentar

Kommunen anser att i kommande detaljplanearbete vid behov ta fram riskanalyser där det bedöms nödvändigt. Den östra

delen av programområdet, som angränsar väg 276, är utpekad som ett utredningsområde. Inom detta område finns ett flertal förutsättningar, bland annat risker, som behöver studeras vidare innan en lämplig markanvändning kan fastställas.

Dagvatten och skyfall

Dagvattenhanteringen redovisas på en översiktlig nivå i planprogrammet, vilket naturligtvis behöver fördjupas i kommande detaljplanering. Trafikverket anser generellt att det som framkommer om dagvattenhanteringen är inriktad på den kommande bebyggelsen. Det saknas däremot resonemang om förhållandet till väg 276, mer än att det finns ett krondike som går under vägen i norr och vidare utanför planområdet. Detta skulle med fördel kunna utvecklas i planprogrammet även om det anges att delområdena som markeras närmast vägen måste utredas i ett senare skede.

Trafikverket anser att det i kommande skeden behöver säkerställas och redovisas att planerad exploatering inte riskerar att bidra till en förvärrad översvämningssituation på väg 276, samt att kommande detaljplanering måste visa att Trafikverkets väganläggning med tillhörande diken och trummor inte påverkas negativt av dagvattenhanteringen i området. I kommande utredningar, som rör skyfall och dagvatten, bör hänsyn tas till 100-årsregn.

Kommentar

Utifrån de underlag kommunen har, skyfallskartering för tätorten (2019) samt skyfallskartering för Runö-Husbydiken (2023), bedöms det i dagsläget inte föreligga risker för översvämning på den del av väg 276 som planprogrammet omfattar. Det kan vara värdefullt att utreda hela väg 276, men det har inte bedömts vara nödvändigt inom ramen för detta planprogram.

1.1.8. Trafikförvaltningen (Region Stockholm)

Region Stockholm ställer sig positiv till utvecklingen i planprogrammet för Åkers Runö som i flera avseenden ligger i linje med den Regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUF 2050). Ett stort antal bostäder tillkommer i kollektivtrafiknära läge, rekreationsmöjligheterna blir fler med tillkommande parker samt service, verksamheter och nya mötesplatser tillkommer. Vidare anser Region Stockholm att planen skulle kunna förtydligas gällande tekniska försörjningssystem.

Bebyggelsestruktur och markanvändning

Region Stockholm ser positivt på den planerade bebyggelseutvecklingen till en funktionsblandad stadsdel i Åkers Runö som är utpekade som primärt bebyggelseområde och strategiskt stadsutvecklingsområde i den Regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUF 2050). Region Stockholm ser positivt på att förslaget relateras

och kopplas ihop med kringliggande utvecklingsområdet Täljö-Gottsunda och det befintliga bebyggelseområdet i Åkersberga som i RUFs 2050 är utpekade som ett strategiskt stadsutvecklingsläge. Detta skulle med fördel även kunna tydliggöras på markanvändningskartan.

Kommentar

Positivt att föreslagen utveckling bedöms ligga i linje med den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen. Kommunen visar endast föreslagen markanvändning och kopplingar inom programområdet på programkartan och de tematiska kartorna. Däremot ser man planområdets närhet till omringliggande områden, bland annat Täljö-Gottsunda och centrala Åkersberga på Karta 1 "Programområdets avgränsning". Det står även beskrivet i målområde 2 hur programområdet avses kopplas samman med omringliggande områden.

Bostäder, näringsliv och arbetsplatser

Region Stockholm ser positivt på Österåkers kommuns bidrag till det regionala bostads behovet med 4000-4500 tillkommande bostäder och intentionerna att planera för en variation av bostadstyper. Vidare ser Region Stockholm positivt på att verksamhetsetableringar framför allt lokaliseras och integreras med bostadsområden närmast stationsområdet vilket ger underlag till samhällsservice och ett kunskapsintensivt näringsliv.

Hållbart resande

Region Stockholm ser positivt på kommunens intentioner att främja hållbara resor genom att det ska vara enkelt och smidigt att röra sig inom och utanför området med gång, cykel och kollektivtrafik. Exempelvis föreslås åtgärder som mobilitetshus och mindre andel parkeringsplatser i närheten till Roslagsbanans station. Region Stockholm ser även positivt på att det planeras för infrastruktur för laddningsbara fordon. Detta ligger i linje med RUFs 2050s regionala prioritering om att bidra till ett transporteffektivt samhälle.

Cykel

Genom programområdet går ett regionalt cykelstråk som kopplar ihop Åkersberga och Arninge. De regionala cykelstråken pekas ut i den regionala cykelplanen för Stockholms län och syftar till att binda ihop regionala målpunkter med framkomlig och trafiksäker cykelinfrastruktur. I den fortsatta planeringen av det regionala cykelstråkets dragning är det viktigt att aspekter som genhet och framkomlighet beaktas.

Kommentar

Förutsättningar för ett gent och orienterbart regionalt cykelstråk har skapats i planprogrammet. Det regionala cykelstråket behöver däremot undersökas vidare i sin helhet i en separat utredning.

Kollektivtrafik

Region Stockholm arbetar med en pågående terminalutredning för Åkers Runö för att se över tillgänglighet, kapacitet och busstrafikering i området. Region Stockholm och kommunen behandlar detta i en separat dialog. Region Stockholm avvaktar underlag från kommunen för att kunna göra en mer konkret bedömning om hur området ska kollektivtrafikförsörjas på sikt. Region Stockholm ber att få återkomma i frågan mellan planprogrammets samråd och granskning när en sådan analys genomförs. Region Stockholm ser positivt på en fortsatt bra dialog kring detta med Österåkers kommun.

Kommentar

Kommunen har överlämnat underlag och tagit emot Region Stockholms terminalutredning. Kommunen ser fram emot fortsatt god dialog och samarbete gällande skissarbete och utformning av stationsområdet för att säkerställa möjligheten till ett hållbart resande.

Teknisk försörjning

Region Stockholm noterar att planen gällande tekniska försörjningssystem endast omfattar dricksvatten, dagvatten och avloppsvatten. Region Stockholm anser att det finns fler tekniska försörjningssystem som är angelägna att redovisa i planen. Exempelvis är energiförsörjning och elförsörjning angelägna frågor att redovisa för planerade utbyggnadsområden av bostäder och verksamheter. Det är viktigt att, redan i ett tidigt planeringsskede, säkerställa att det finns

tillräcklig kapacitet i elnätet för att ansluta ett nybyggnadsområde. Kommunen har inte möjlighet att styra vilken energiförsörjning ett område ska ha, men det kan ändå vara viktigt att visa på exempelvis möjlighet till fjärrvärmeanslutning och kommunens intentioner.

Kommentar

Dialog förs med E.ON i varje planeringsskede om elnätets kapacitet och möjligheterna att ansluta till fjärrvärme/fjärrkyla. Planprogrammet har kompletterats med ett kapitel som redovisar de övergripande förutsättningarna för el och fjärrvärme.

Synpunkter från fastighetsverksamheten

2019 ansökte Region Stockholm om planbesked för att utveckla fastigheten Husby 3:35 för bostäder. I planansökan som skickades in visar Region Stockholm förslag på en försiktig utveckling av fastigheten i syfte att ta stor hänsyn till det omgivande landskapets karaktär och den småskalighet som finns idag. 2019-05-23 återkom Österåker kommun med ett positivt planbesked.

I översiktsplanen för Österåkers kommun som gäller från 2024 till 2040 är området som inkluderar fastigheten Husby 3:35 utlagt som utvecklingsområde för blandade funktioner för till exempel bostäder, arbete, utbildning, fritid och service.

I planprogrammet förslås fastigheten, Husby 3:35, planläggas för skola och att Husbykullen ska bevaras

då området anses vara värdefull kulturmiljö. Under den tid som arbete med planprogrammet pågått har ingen information kring ändrad markanvändning, mot den av Region Stockholm inskickade planansökan, förmedlats från kommunen.

Region Stockholm anser att Regionens fastighet Husby 3:35 ska planläggas för bostäder som tidigare varit kommunens inriktning.

Kommentar

Inom arbetet med planprogrammet har ett flertal avvägningar gjorts och kommunen föreslår att fastigheten Husby 3:35 prövas för skoländamål i en detaljplan. Inom Åkers Runö med upp till 4500 nya bostäder är beräkningen idag att det kommer att behövas två nya grundskolor, vilka lämpligen placeras på varsin sida om järnvägen. Den norra grundskolans föreslagna placering grundar sig på en samlad avvägning av behov och markens lämplighet utifrån läge, behov och beskaffenhet. Den centrala placeringen av skolan underbyggs bland annat av den omedelbara närheten till det stora förväntade tillskottet av bostäder inom projekten Hagby äng och kulle samt Pilängen, närheten till en regional kollektivtrafikenod med goda förutsättningar för hållbara resval samt goda möjligheter att skapa trafiksäkra skolvägar för barnen. Men också det faktum att fastigheten Husby 3:35 ingår i ett område med särskilt värdefull kulturmiljö. Här bedömer kommunen att det finns goda förutsättningar att kombinera befintlig kulturmiljö inom Husbykulle med en skola, eftersom det innebär att stora delar av fastigheten ska hållas obebyggda då Boverkets rekommendationer för fria ska följas.

Ett planbesked är inte bindande. Därmed kan kommunen ändra inriktning för ett område efter att planbesked givits, innan detaljplanläggning påbörjas, om ny kunskap framkommit eller förutsättningar förändrats sedan planbeskedet gavs. Dialog mellan region Stockholm/Locum och kommunen har förts.

1.1.9. Vård och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden ställer sig positiv till planprogrammet Åkers Runö. Detta utifrån att närheten till kollektivtrafik och serviceutbud ger bra förutsättningar till nämndens målgrupper för att kunna förflytta sig och få tillgång till service.

För att tillgodose Vård- och omsorgsnämndens målgrupper bör följande beaktas:

- Att bostäder byggs på ett sätt som är lämplig vid ändrade livssituationer.
- Att bostäder byggs där det finns tillgång till handel och service även utan bil
- Att cykel och gångvägar möjliggör trygg förflyttning för cyklister, barnvagnar, rullstolar och andra förflyttningshjälpmedel.
- Att tillgång till rekreation och sociala mötesplatser finns, för att ge jämlikhet i levnadsförhållanden för nämndens målgrupp.

- Att vid planering av parkeringsplatser och rekreationsområden ta hänsyn till nämndens målgrupps behov.
- Att vid planering ta hänsyn till synskadades behov av tydliga markeringar.

Kommentar

Det är kommunens intention att man ska kunna flytta inom området och bo kvar vid ändrade livssituationer. Planprogrammet visar en vision om en funktionsblandad stadsdel där bostäder, handel och service integreras. Programkartan illustrerar kvarter i strategiska, stationsnära lägen där en funktionsblandning möjliggörs, så som butiker och lokaler i bottenvåningar i stationsnära läge och längs huvudstråk. Inom Åkers Runö är kollektivtrafiken nära och lättillgänglig och en funktionsblandad stadsdel med centralt placerade skolor och förskolor underlättar vardagssysslor utan egen bil.

Det är kommunens intention att alla gång- och cykelvägar utformas på ett tryggt sätt. Mer i detalj hur dessa ska utformas behandlas i kommande detaljplanearbete.

Planprogrammet föreslår ett flertal olika typer av mötesplatser och möjligheter till rekreation, bland annat parker, naturområden och sportfaciliteter. Planprogrammet ger ramarna för att en god tillgänglighet fortsatt kan främjas för alla grupper i samhället. Frågor som berör tillgänglighet för specifika grupper, så som synskadade, liksom utformning av

parkeringsplatser, bostäder och allmänna platser studeras mer i detalj i kommande detaljplanearbete och vid genomförandet.

1.1.10. Socialnämnden

Socialnämnden ställer sig positiv till planprogrammet Åkers Runö. Detta utifrån att närheten till kollektivtrafik och serviceutbud ger bra förutsättningar till nämndens målgrupper för att kunna förflytta sig och få tillgång till service.

För att kunna tillgodose behovet för socialnämndens målgrupper bör följande beaktas:

- Att bostäder byggs med olika ägande – och hyresformer med rimliga hyreskostnader även för invånare med låga inkomster.
- Att bostäder byggs där det finns tillgång till handel och service även utan bil
- Att tillgång till rekreation och sociala mötesplatser ökar leder till jämlikhet i levnadsförhållanden för kommuninvånarna.

Kommentar

I planprogrammet framgår att programområdet ska bli attraktiva för olika åldersgrupper och olika målgrupper. Upplåtelseformer av bostäder kan dock inte regleras i vare sig ett planprogram eller i en detaljplan. Däremot kan kommunen i kommande markanvisningar, eller vid försäljning av

mark, premiera exploatörer som är intresserade av att uppföra bostäder med olika ägande- och hyresformer.

Planprogrammet visar en vision om en funktionsblandad stadsdel där bostäder, handel och service integreras. Programkartan illustrerar kvarter i strategiska, stationsnära lägen där en funktionsblandning möjliggörs, så som butiker och lokaler i bottenvåningar i stationsnära läge och längs huvudstråk. Inom Åkers Runö är kollektivtrafiken nära och lättillgänglig och en funktionsblandad stadsdel med centralt placerade skolor och förskolor underlättar att uträtta vardagssysslor utan egen bil.

Planprogrammet föreslår ett flertal olika typer av mötesplatser och möjligheter till rekreation, bland annat parker, naturområden och sportfaciliteter. Programmet lyfter att mötesplatserna ska utformas för att tilltala människor i alla åldrar, med olika intressen och behov, samt att de ska vara lättillgängliga för fotgängare och cyklister.

1.2. Fastighetsägare och företag

1.2.1. Swedeport i Täby AB

Swedeport i Täby AB motsätter sig alla kostnader, direkta såsom indirekta som detta planprogram kan innebära för oss som fastighetsägare av Runö 7:91.

Kommentar

Kostnader för framtagande av planprogrammet kommer att fördelas på de som har nytta av kommande planläggning där det bedöms möjligt.

1.2.2. Henric Munde/Samkonsult

Önskar att 3B-området tillför en text som möjliggör för ett mobilitetshus i anslutning till stationsområdet. Exakt placering av mobilitetshus tas fram under detaljplanearbetet.

Kommentar

Som underlag till planprogrammet har en mobilitetsutredning tagits fram efter samrådet. I den klargörs behov av olika typer av mobilitetsåtgärder, en av dem är att ge förutsättningar för ett nätverk av mobilitetshubbar i olika storlek och med olika funktioner. Planprogrammet har nu förtydligats att ett mobilitetshus bör lokaliseras i nära anslutning till stationen för att tillhandahålla hållbara transportmedel och underlätta byten mellan olika transportslag.

1.2.3. Aparto AB

Aparto AB motsätter sig det idrottsändamål som planprogrammet föreslår för deras fastighet då de inte ser hur det ska fungera ekonomiskt. Deras fastighet omfattas idag av en detaljplan som möjliggöra lättindustri och kontor som skulle ge ett större ekonomiskt värde i jämförelse. Aparto föreslår att

deras fastighet används för bostäder i och med närheten till stationen.

Kommentar

En lokaliseringsutredning som undersöker möjlig placering av simhall togs fram år 2022. Därefter tog Kommunstyrelsen beslut 2023-03-27 att godkänna lokaliseringsförslaget för en ny simhall inom fastigheten Husby 4:22. Därav har området som utgörs av fastigheterna Husby 4:22 tillsammans Husby 4:34 markerats som ett lämpligt område för idrottsändamål i planprogrammets samrådsversion. Planprogrammet öppnar nu upp för att området där fastigheten Husby 4:34 ingår, även kan medge "funktionsblandning", vilket innebär en möjlighet att vidare utreda lämpligheten för att komplettera med bostäder, kontor, utbildning, service och småskalig handel, utöver idrottsändamålet.

1.2.4. Alecta

Överlag ser vi på Alecta positivt på planprogrammet och utvecklingen i området. Dock framförs några förslag till kompletteringar/ändringar. Alecta önskar att Runö Handelsplats separeras i planprogrammet från Rallarvägen och att det tydliggörs att det är en strategisk viktig plats, en destination, i kommunen. Alecta vill se att det möjliggörs för en högre exploateringsgrad med inspirerande arkitektur och integrera Runö Handelsplats till de nya planerna i anslutning. Vidare framförs att möjligheter bör skapas för trygghet och hållbar stadsutveckling. Alecta framhåller att en tidigare planläggning möjliggörs för Runö Handelsplats.

Kommentar

Hela programområdet ingår i översiktsplanens bebyggelsekategori "Tät med mix" som innebär en variation av flerbostadshus, stadsradhus, radhus och småhus. Planprogrammet pekar ej ut områden med högre eller lägre exploateringsgrad men beskriver t.ex skala och täthet för de olika karaktärsområdena, dock ej för utredningsområden. Vilken exploateringsgrad ett område bör ha utreds i detaljplanearbetet.

Runö Handelsplats (även kallat Pilstugetomten) är i programkartan delvis utpekad som "Utredningsområde som på sikt förtätas och kompletteras för att i huvudsak innehålla verksamheter, handel, kontor och service med inslag av bostäder i lämpliga lägen". Kommunen är positiv till att Runö Handelsplats integreras med omkringliggande områden och utvecklas med en inspirerande arkitektur. Kommunen har sett över etappindelningen och finner det möjligt att påbörja detaljplanläggning i en något tidigare etapp än vad samrådsversionen föreslog.

1.2.5. Runö Fastigheter HB

Runö Fastigheter HB är ett fastighetsbolag som vill utveckla Täljöhalvön (Täljö strandäng, Näsängen, Västra Kanalstaden och Björnungeskogen) med attraktiva, hållbara och skärgårdsnära bostadsområden och service och på så sätt bidra till kommunens bostadsförsörjning. Fastighetsbolaget hade önskat vara mer delaktig i framtagandet av vision och målbild avseende Björnungeskogens markanvändning innan samråd. Runö Fastigheter HB efterlyser

dokumentation av synpunkterna som kom in under den tidiga dialogen, samt en redovisning av hur avvägningar mellan allmänna och enskilda intressen har utförts. Fastighetsbolaget delar inte bilden av att alla intressenter anser att skogen ska bevara i dess helhet och efterfrågar en god samverkan mellan kommun och fastighetsägare för att kunna realisera visioner och målbilder som uttrycks i översiktsplaner och planprogram. De förslag som i planprogrammet läggs fram för Björnungeskogen (nya entrépunkter och gångstigar) är inte möjliga att genomföra utan att fastighetsägarna är involverade. Fastighetsbolaget anser att det råder en obalans i avvägningen mellan allmänna och enskilda intressen och att hänsyn måste tas till enskilda berörda intressen enligt proportionalitetsprincipen där det beskrivs att det måste finnas en rimlig balans mellan nyttan av ett beslut i en fråga och de konsekvenser som beslutet får för motstående enskilda intressen (jft. Prop 2009/10:170 s 160).

Kommentar

Kommunen har som förhållningssätt att under planprogramprocessen genomföra dialog och samråd för att eftersträva en transparens och ge invånare och fastighetsägare möjligheten att få uttrycka sina synpunkter. Bland annat genomfördes en tidig dialog i det inledande skedet av arbetet och samråd under våren 2023. Utöver det har ett antal möten ordnats under processens gång med större berörda fastighetsägare, däribland Runö Fastigheter AB.

Inom kommunens arbete med planprogram sker alltid avvägningar mellan olika intressen och sakfrågor. Kommunen anser att det är givet att Björnungeskogen har ett högt allmänt intresse då det är ett viktigt natur- och rekreationsområde som gynnar många. Bostadsutvecklingen som pågår och planeras, delvis inom samma fastighetsägares mark i närheten av skogen, kommer att öka det allmänna intresset. Områden som Kanalstaden, Täljöhalvön och Åkers Runö är exempel på dessa. Fler boende innebär ett större behov och en ökad efterfrågan av naturupplevelser.

Björnungsskogen har också sedan lång tid tillbaka pekats ut i strategiska dokument, så som Fördjupningen av översiktsplanen för Täljövikens (antagen 2006) och Översiktsplan 2040, som viktig att bevara med hänsyn till natur- och rekreationsvärden. Det är också det enda större skogsområdet i tätortens västra delar vilket ger skogen en central betydelse för tätorten i stort. Kommunen ser ändå en möjlighet att skogens ytterkant, den del som ligger mest stationsnära, undersöks vidare för eventuell exploatering just för det strategiska läget. Denna del av skogen ägs idag av kommunen och är sen innan detaljplanlagd men inte utbyggd.

Runö Fastigheter HB lyfter fram att Björnungeskogen är utpekad som ett tätortsnära grönområde i ÖP2040, där skogen föreslås utvecklas som frilufts- och rekreationsområde. Fastighetsbolaget ser ett inkonsekvent förhållningssätt till Björnungeskogens markanvändning mellan kommunala styrdokument och lyfter fram dokument ”Bebyggelse på jordbruksmark i projektet Näsängen,

bilaga till övergripande lokaliseringsanalys för Österåkers kommun (2021-10-11). I det dokumentet beskrivs bl a att det bör vara möjligt att utveckla en stadsdel i Björnungeskogen i enlighet med kommunens vision om modern småstad. Fastighetsbolaget instämmer i kommunens beskrivning av möjlig stadsutveckling i Björnungeskogen enligt ovan nämnda dokument.

Kommentar

I ”Bebyggelse på jordbruksmark i projektet Näsängen, bilaga till övergripande lokaliseringsanalys för Österåkers kommun” diskuteras möjlig stadsutveckling i Björnungsskogen, men den samlade bedömningen är följande ”Björnungsskogen inte är föreslagen för bebyggelseutveckling eftersom dess betydelse för tätortens långsiktiga behov av ekosystemtjänster är central”. Vidare står att ”området är det enda större skogsområdet i närheten av tätortens västra delar och bedöms vara ett grönområde med central betydelse för tätorten. När planerade stadsdelar byggs ut väster om Åkersberga centrum, kommer betydelsen och behovet att växa, inte minst för tätortsnära rekreation och friluftsliv. Områdets höga natur- och kulturvärden, bidrar också till att prioritera områdets ekosystemtjänster före bebyggelseutveckling”.

Runö fastigheter HB har tidigare varit involverade i Näsängen, bland annat genom överklagandet av projektet. Även i utveckling av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen (Mål nr P 11397-23 angående överklagande av mark- och miljödomstolens dom avseende detaljplan för Näsängen etapp 1, Österåkers kommun) tas detta argument

upp och sammanfattningsvis att området bedöms ha en stor betydelse för tätortens långsiktiga behov av ekosystemtjänster, varför det inte bedöms lämpligt att ta i anspråk för utbyggnad.

Runö Fastigheter HB anser att planprogrammets förslag på utveckling av rekreationsmöjligheter med nya entrépunkter och nya stigar är goda, men inte tillräckliga för att möta behovet av rekreation som uppstår genom planprogrammet förslag på bostadsutveckling och att man även behöver se till bostadsutvecklingen för tusentals nya bostäder för omkringliggande områden på Täljöhalvön. Fastighetsbolaget framhåller att Björnungeskogen utgör en barriär mellan Åkers Runö, Västra Kanalstaden, Näsängen och Täljö Strandäng och att planprogrammets förslag inte bryter barriäreffekten för att uppfylla planprogrammets målområde 2; Åkers Runö är en sammanhängande stadsdel med tydliga och trygga kopplingar till omkringliggande områden. Fastighetsbolaget skickar med en förslagsskiss på hur de anser att målområdet bättre uppfylls.

Kommentar

Björnungeskogen är en tillgång och att man kan utveckla tillgängligheten till skogen med bland annat nya entrépunkter och gångstigar. Att skogen är placerad mellan Åkers Runö station, Västra Kanalstaden, Näsängen och Täljöviken innebär att boende i dessa områden har nära till en uppskattad skog och rekreatiomsområde vilket kommunen anser är en kvalitet.

Planprogrammet har förtydligats med exempel på hur skogen kan komma att utvecklas med nya rekreatiomsmöjligheter. Den skiss som fastighetsbolaget har skickat med i sitt yttrande riskerar att fragmentera skogen och försämra förutsättningarna för att behålla de böga naturvärdena.

Av planprogrammet framgår att det finns bättre lämpade platser för bostadsexploatering. Det är endast mindre delar av skogen i närheten av Åkers Runö station som föreslås utredas vidare. Eventuell ny bebyggelse prövas lämplig genom detaljplaneläggning. Merparten av Björnungsskogen bör bevaras för natur- och rekreatiomsändamål vilket är i linje med riktlinjerna i kommunens översiktsplan.

Runö Fastigheter HB saknar en analys av hur föreslagna gatunätet och exploateringen påverkar trafikflöden på Furmans väg, Näsvägen och Hjulvägen och oroas för risk för ohållbar trafiksituation, utifrån vägarnas kapacitet och bullernivåer. Har samverkan skett mellan Kanalstadens projektgrupp i denna fråga, har exempelvis studerats hur strukturplanen för Västra Kanalstaden och planprogrammets förslag kan integreras på ett bra sätt?

Kommentar

Bullerutredningar kommer tas fram i kommande detaljplanarbete då det behövs en högre detaljeringsnivå, jämfört med planprogrammet, med föreslagen placering av ny bebyggelse och byggnadsbörder för att kunna beräkna bullernivåer.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har ett arbetssätt som innebär att projekten samordnas och avstämningar sker mellan projekten vid behov. Samverkan sker och kommer fortsatt att ske.

Runö Fastigheter HB vill utöver en gc-koppling längs Furmans väg även se en trafiksäker gc-koppling längs Hjulvägen/Näsvägen för att uppnå en bra koppling mellan Västra Kanalstaden och Åkers Runö station och en hållbar mobilitet inom Västra Kanalstaden. Farhåga över möjligheterna att skapa en trafikmiljö som prioriterar fotgängare, cyklister och bussar vid korsningen Hjulvägen/Sågvägen/Näsvägen.

Kommentar

Programkartan föreslår en gång- och cykelkoppling utefter Näsvägen och har även kompletterats med en gång- och cykelkoppling mellan Furmans väg och Hjulvägen. Gena och trafiksäkra gång- och cykelkopplingar är viktiga för att länka samman de två stadsdelarna Åkers Runö och Kanalstaden.

Rörande förskolefrågan önskar Runö Fastigheter HB ett förtydligande hur samspelet med Västra Kanalstaden ska bli gällande kapacitet, placeringar och behov, särskilt med tanke på föreslagen placering av förskola längs Furmans väg, som ligger i direkt anslutning till Västra Kanalstadens planområde.

Kommentar

Behovet av grundskole- och förskoleplatser inom programområdet har setts över efter samrådet vilket har landat i att endast utbyggnaden av Åkers Runö kommer att generera ett behov

som motsvarar samma antal enheter som samrådsversionen föreslog, dvs sex enheter fördelade på olika geografiska platser inom området. Behoven ses över löpande utifrån de förutsättningar som råder. Förskolan vid Furmans väg ligger inte i direkt anslutning till Västra Kanalstadens planområde.

Runö Fastigheter HB undrar vad som är kommunens avsikt avseende fastighetsreglering inom Björnungeskogen, med hänvisning till meningen ”Mark som enligt kommande detaljplaner avses bli gata, park eller natur, det vill säga allmän platsmark, kommer att övergå till en kommunal fastighet för avsett ändamål genom fastighetsreglering”.

Kommentar

Vid planläggning ska huvudmannaskap utredas i varje enskilt fall. Enligt 4 kap 7 § PBL är utgångspunkten att kommunen ska vara huvudman för allmänna platser om det inte finns särskilda skäl för enskilt. Huvudmannaskapet utreds och hanteras i samband med kommande planläggning.

Vid kommunalt huvudmannaskap kommer mark som avses detaljplaneläggas som gata, park eller natur föreslås övergå till en kommunal fastighet genom fastighetsreglering. Vid enskilt huvudmannaskap kommer det att bildas en eller flera gemensambetsanläggningar för den allmänna platsen och mark för allmän plats kommer då att avstås till gemensambetsanläggningen. Dialog kommer föras med berörda fastighetsägare inom arbetet med detaljplan oavsett vilket huvudmannaskap det blir.

Runö Fastigheter HB presenterar en vision om att Björnungeskogens ska utvecklas till en ny, klimatsmart stadsdel med friluftscentrum, Åkersbergas nav för bostadsnära friluftsliv och rekreation. Runö Fastigheter HB vill att Björnungeskogen får en sammankopplande funktion mellan Täljö Strandäng, Näsängen, Kanalstaden och Åkers Runö, genom bl a ett nytt gc-stråk mellan Täljö Strandäng och Åkers Runö station. Runö Fastigheter HB anser att nya bostäder i skogen bidrar till att öka tryggheten och minska barriärer och föreslår två nya bostadsområden i stationsnära läge. Runö Fastigheter HB anser att om inte deras synpunkter och utvecklingsplaner för Björnungeskogen beaktas inför godkännandet av planprogrammet kan Björnungeskogen markeras som utredningsområde för friluftsliv, rekreation och bostäder alternativt lyftas bort helt från planprogrammets avgränsning.

Kommentar

Kommunen är positiv till att Björnungeskogen utvecklas med fokus på natur- och rekreationsvärden, men delar inte visionen om att området ska omvandlas till en ny stadsdel med bostäder. En sådan utveckling bedöms inte vara förenlig med en långsiktigt hållbar markanvändning, då den skulle riskera att påverka områdets höga natur- och rekreationsvärden negativt.

Björnungeskogen är ett kuperat skogsområde som har identifierats som ekologiskt värdefullt, med känsliga fågelarter, potentiella livsmiljöer för sladdermöss och groddjur, samt betydelsefulla spridningssamband mellan naturvärdeskärnor.

Dessa naturvärden är beroende av att skogen bevaras som en helhet då fragmentering skulle försämra livsmiljöerna och försvåra arters rörelse mellan olika delar av området.

Utöver de ekologiska värdena har Björnungeskogen ett stort socialt värde och bedöms ha en central betydelse för tätorten. Den används redan idag för rekreation, ridning och friluftsliv, och har i den tidiga dialogen lyfts fram som en viktig målpunkt och mötesplats för boende i flera stadsdelar. Ett större, sammanhängande skogsområde ger också bättre skydd mot störningar som buller och närhet till bebyggelse, vilket är viktigt för både natur och upplevelsevärden.

Mot bakgrund av tidigare ställningstaganden och underlag föreslås därför att Björnungeskogen fortsatt ingår i planprogrammet med inriktning på att utvecklas som ett tätortsnära grönområde för rekreation och friluftsliv.

1.2.6. JM AB

JM AB ser allvarigt på att halva markområdet inom deras fastigheter utgörs av mark markerad för förskola respektive skyfallshantering, och de utgår från att behovet uppkommer av ett större område än den del av utvecklingsområdet som ägs av JM.

Kommentar

Sedan samrådet har flera viktiga justeringar gjorts i planprogrammet. Ytbehovet för förskolan har setts över, med slutsatsen att området kan minskas för detta ändamål. Samtidigt har en skyfallskartering visat att området är särskilt utsatt vid

ett 100-årsregn, vilket till stor del beror på att det utgör en naturlig lågpunkt i landskapet.

Även behovet av en stadsdelspark har analyserats vidare. I det reviderade förslaget föreslås nu en tvådelad stadsdelspark, där en del förläggs inom detta område. Det möjliggör en multifunktionell användning av ytan, där parkens rekreativa värden kan kombineras med nödvändiga åtgärder för skyfalls- hantering. Behovet av tillkommande idrottsytor och hänsyn till det gröna kulturmiljöstråket i dalgången har också vägts in i utformningen.

Samtidigt är det ett kommunalt mål att verka för tät och hållbar bebyggelse i stationsnära lägen, i enlighet med strategiska dokument och Sverigeförhandlingen. Därför föreslås att ett utredningsområde läggs till i detta läge, för att i nästa steg undersöka möjligheten till bebyggelse.

Angående förskolebehovet har en bedömning gjorts utifrån föreslagen utveckling inom Åkers Runö som helhet. Vid arbetet med ett planprogram studeras inte enskilda fastigheter var för sig utan frågor som exempelvis skolbehov och dagvattenhantering studeras ur ett bredare perspektiv då dessa frågor berör ett större område.

JM AB ser positivt på att området kring Åkers Runö station illustreras som "Funktionsblandning, till exempel bostäder, kontor, utbildning, service och småskalig handel". Dock vill de förtydliga att JM i huvudsak ser potential för bostäder men möjlighet till verksamhet/lokal/service i bottenvåning vid

stationen, så att inte förväntan på näringslivspotentialen blir otydlig. För att bedöma hur mycket servicelokal som är realistiskt utifrån kundunderlag behövs en handelsutredning med detta fokus. JM önskar ett förtydligande vad som avses med formuleringen om flexibilitet/valfrihet inför fortsatt detaljplanearbete.

Kommentar

Sedan samrådet har planprogrammet kompletterats med bedömningar i grova drag av hur mycket lokalyta för småskalig verksamhet som anses eftersträvasvärd inom de funktionsblandade områdena och stråken, med utgångspunkt från Fysisk strukturbild. Ambitionsnivån har uttryckts i form av andel av bottenvåningars fasad mot gata som lämpligen utgörs av lokaler för att få till en bra mix av bostäder och verksamheter inom dessa områden och stråk. Detta följs upp och utreds vidare inom ramen för kommande detaljplanearbeten.

JM AB påpekar att ytan för förskola söder om Åkers Runö station är ca tre gånger så jämfört med ytor redovisade i norra programområdet och ifrågasätter varför inte förskolorna redovisas med motsvarande storlek inom hela programområdet. JM AB framför att det även är möjligt att förlägga del av utevistelseytor inom del av Husby 4:15, i programmet redovisad som grönyta.

Kommentar

Sedan samrådet har ytbehovet för förskolan setts över med slutsatsen att områdets storlek för förskoleändamål kan minskas ner och det nya förslaget innebär att förskoleytan minskat.

Förskoleytan som avsatts, nu ca 7000 kvm, ska kunna ha en kapacitet för ca 100 barn och friyta på 40 kvm/barn enligt Boverkets rekommendationer. Den närmaste delen av fastigheten Husby 4:15 har bedömts fortsatt lämpa sig bäst som del av stadsdelspark respektive naturmark med höga natur- och rekreationsvärden. Ambitionen är att förskolans behov av friyta ska rymmas inom den fastighet som är avsedd för just förskola.

En yta söder om stationen anges för hantering av skyfall och översvämningsrisk för att möjliggöra utbyggnad inom programområdet, inte bara på mark ägd av JM. JM AB framför att säkerställande av skyfalls- och översvämningsytor är ett viktigt allmänt intresse och att ytor för detta behöver säkerställas på kommunalt ägd mark. JM AB förslår att en mer detaljerad utredning kring dessa frågor tas fram likasom en utredning av kostnader och kostnadsfördelning, i samband med att detaljplanearbete påbörjas för området söder om stationen, för att säkerställa att kommunen har rådighet över den mark som behövs för att lösa kommunens ansvarsområde.

Kommentar

Sedan samrådet har en skyfalls- och dagvattenutredning tagits fram. Utredningen pekar ut programområdets lågpunkter och visar var ytor med hantering av dagvatten- och skyfallshantering behöver finnas. Den föreslagna exploateringen måste förhålla sig till dessa ytor och lågpunkter och planprogrammet kan ej påverka var dessa lågpunkter ligger då det hänger samman med områdets befintliga topografi.

Dialog förs med fastighetsägare i samband med detaljplanläggning rörande kostnader och markägförhållanden. Mer detaljerade utredningar rörande skyfall- och dagvattenhanteringen kommer att tas i fram i kommande planeringsskeden.

JM AB anser att det är väl detaljerat att lägga fast principer kring maximala balkongmått i detta skede och noterar att DP för Hagby Äng och Kulle tillåter större mått.

Kommentar

Detaljer som balkongmått har nu tagits bort för att bättre anpassas till lämplig detaljeringsnivå för planprogrammet. Det som står i övrigt under gestaltungsprinciper gäller även för Åkers Runö på en övergripande nivå. Principerna ska dock ses som rådgivande och det är först i en detaljplan som exakta bestämmelser kan fastslås.

Vidare anser JM AB att planarbetet för området söder om stationen startar upp snarast (med analys av planföresättningar, utredningar för skyfallshantering etc för att säkerställa ett genomförbart projekt) samt att all mark som ägs av JM ingår i samma etapp. JM AB efterlyser en tätare dialog om hur möjligheten ser ut för utveckling av markområdena söder om Åkers Runö station då de ser det som en viktig del av förverkligandet av Sverigeförhandlingen. JM AB framhåller att de inte ser förslaget så som det illustrerats i planprogrammet som ett genomförbart projekt.

Kommentar

Enligt önskemål inleddes dialog med JM hösten 2024 om ett förarbete inför kommande detaljplanläggning. JM och kommunen har sedan dess haft flera möten och fört en kontinuerlig dialog. Etappindelningen har också ändrats sedan samrådet. I det nya förslaget ligger all mark som JM äger i samma genomförandeetapp, som också ligger i ett relativt tidigt skede sett till helheten, etapp 3b av totalt 6 etapper. Etappindelningen är inte att likställa med kommande detaljplanegränser eller projekt.

Innan planläggning bör vissa frågor kopplade till den framtida bytespunkten vid Åkers Runö station klargöras. En bytespunktsutredning som berör etapp 3a och 3b pågår. Syftet med utredningen är att fastställa busstationens framtida utbredning och funktion. Bytespunktsfunktioner och angoring med buss kan även bli aktuellt på södra sidan om spåret.

1.3. Föreningar

1.3.1. Österåkers Hembygds- och Fornminnesförening

Österåkers Hembygds- och Fornminnesförening saknar kontinuitet från tidigare arkeologiska och kommunala utredningar och planförslag där olika fornminnen och andra kulturrester särskilt poängteras för beaktning av dessas fortsatta existens. Hembygds- och Fornminnesföreningen anser att planprogrammet inte omtalar eller pekar ut områdets fornlämningar på karta, eller andra kulturhistoriska

fenomen som omtalas i tidigare planprogram vilket nu inte återopas. Bland det som inte omtalas finns en q-märkt byggnad, Husby gamla tvättstuga som står nedanför Husbyhöjden längs Svinningevägen. Enligt detaljplanen (del av fastighet Hagby 1:5, 2004) får byggnaden inte rivas och de karaktärsdrag som angivits i planbeskrivningen ska bibehållas och befintlig exteriör bevaras. Enligt detaljplanen är den gamla byggnaden kulturhistoriskt värdefull och en del av den bevaransvärda miljön på Husbykullen.

Hembygds- och Fornminnesförening saknar ett resonemang över framtiden för mer än det kulturhistoriska stråk som programmet tar upp, det som löper från Husby till Husby gravfält, torpet Egypten och bebyggelsen längs Furmans väg.

Kommentar

Planprogrammet har kompletterats med en kartbild som redovisar fornlämningar och andra kulturhistoriska värden inom programområdet. För områden där det kan förekomma fornlämningar ska en arkeologisk utredning tas fram i detaljplaneskedet och dialog med Länsstyrelsen ske.

Texterna inom målområde 4, "Åkers Runö utvecklar och förvaltar ekosystemtjänster samt böga natur- och kulturvärden", har utvecklats med hänsyn till kulturmiljövärdena generellt inom planprogrammet, men fokus är alltså att bevara och synliggöra det starka kulturmiljöstråk som identifierats i sträckningen Husbykulle-Husby gravfält-torpet Egypten-Furmans väg och dalgången vidare söderut mot Täljöviken

och Näs gård. Kommunens intention är att Åkers Runö ska utvecklas med stor hänsyn till de kulturvärden som idag finns i området och anpassa exploateringen exempelvis genom att bevara siktlinjer, anpassa skalan i den nya bebyggelsen där den möter befintliga värdefulla kulturmiljöer. Husby gamla tvättstuga har fått rivningslov sedan samrådet.

1.3.2. Naturskyddsföreningen Österåker

Naturskyddsföreningen välkomnar planprogrammet för Åkers Runö och dess läge nära kollektivtrafiken. Den överenskommelse som gäller i Sverigeförhandlingen, att bostäder ska tillskapas inom ett område om 1 km från kollektivtrafik, ger utrymme för framtida hållbara boenden i Österåker kommun. Kopplat till de olika målområdena framför Naturskyddsföreningen följande synpunkter:

Åkers Runö är en attraktiv funktionsblandad stadsdel med god arkitektur och inbjudande mötesplatser

Naturskyddsföreningen önskar att en god arkitektur även är en hållbar arkitektur. Att byggnaderna inte bara visar en vacker gestaltning utan även har en hållbar standard när det gäller materialval med cirkulation/återvinningskrav. Föreningen ser gärna att solceller installeras på taken men en balans med gröna tak ska råda.

Kommentar

Utgångspunkten när kommunen bygger ska vara en bättre energiprestanda än kraven i BBR och att ett generellt grundkrav bör vara att uppfylla Sweden Green Building Councils krav på miljöbyggnad silver. Bygg- och miljöteknik utvecklas, vilket ger nya möjligheter att bygga lågenergihus med smarta energilösningar. Under genomförandet, som pågår under en längre tid, ska ambitionen vara att öppna upp för ny miljöteknik. Rörande materialval med cirkulation/återvinningskrav och dylikt kan dock inte den typen av krav regleras i planprogram eller detaljplan.

Åkers Runö är en sammanhängande stadsdel med tydliga och trygga kopplingar till omkringliggande områden

Naturskyddsföreningen anser att en stadsdel som erbjuder att det endast ska ta 15 minuter att med cykel ta sig från hemmet till de viktigaste platserna; jobbet, skolan, mataffären, kultur, idrott och naturen är ett hållbart mål för ett framtida boende och livsmiljö. Föreningen välkomnar även detta målområde som ligger väl i linje med Österåkers första miljömål, 1. Ett Österåker med begränsad klimatpåverkan samt lyfter en önskan att det även sätts upp mål för fossilfri mobilitet i kommande detaljplaner.

Åkers Runö är en stadsdel som skapar förutsättningar för ett hållbart resande

Naturskyddsföreningen poängterar att mobilitetshus gärna få ha bilparkering under mark, ladd-stolpar och även utrymme för bilpooler. Parkering för cykel måste ta hänsyn till dagens utrymmeskrävande

användande av cykel vagnar/kärror då de anser att det är en del av framtidens hållbara transporter. Föreningen välkomnar detta målområde som ligger väl i linje med Österåkers första miljömål, 1. Ett Österåker med begränsad klimatpåverkan samt lyfter en önskan att det även sätts upp mål för fossilfri mobilitet i kommande detaljplaner. Enligt regionens klimatfärdplan 2019 ska länets transportsektor till 2030 ha minskat sina utsläpp med 70 procent jämfört med år 2010, vilket föreningen hoppas att kommande detaljplaner för planområdet tar avstamp i.

Kommentar

Efter samrådet har en mobilitetsplan steg 2 tagits fram. Den tar bland annat upp vikten av att öka andelen hållbara resor och planprogrammet har kompletterats med formuleringar som tydliggör att detta är en förutsättning för utvecklingen. Planprogrammet har också utvecklats med text om mobilitetshubbar och mobilitetshus. Lägen, omfattning, utformning och innehåll i mobilitetshubbar och mobilitetshus utreds i kommande detaljplaner inom området. Planprogrammet förtydligar riktlinjer för cykelparkeringar, bland annat att det behöver anordnas generöst med attraktiva och säkra cykelparkeringar både inom kvartersmark och vid målpunkter på allmän plats. En detaljplan kan inte reglera att området ska ha en fossilfri mobilitet men däremot ingår alltid flera aspekter av hållbarhet i detaljplanearbetet som ligger till grund för planförslaget.

Åkers Runö utvecklar och förvaltar områdets ekosystemtjänster samt höga natur- och kulturvärden

Naturskyddsföreningen ser i värderosen att grönstrukturer för ekosystemtjänster inte ökar för området, och anser att möjligheten finns att förbättra detta trots att dagens befintliga grönområden försvinner och till stor del blir hårdgjorda (med moderna metoder så som gröna tak och terrasser, flyttbara rabatter och gröna väggar). Föreningen hänvisar till lösningar som presenterats i det Vinnovafinansierade projektet BiodiverCity ett projekt med nya innovativa och gröna lösningar i stadsrummet.

Föreningen anser vidare att dammar och vattendrag inom planområdet bör hållas fiskfria på grund av att grodyngel och larver av trolsländor, pollinatörer som blomflugor, och andra insekter missgynnas om fiskar finns i vattnet. Vidare lyfter föreningen att då grönområden anläggs bör arter som trivs och hör hemma i vår lokala växtzon planteras.

Kommentar

Anledningen till att grönstruktur för ekosystemtjänster får ett något sämre utfall jämfört med dagsläget beror på att grön obebyggd mark tas i anspråk. Förslaget är utformat för att tydliggöra vikten av att bibehålla och stärka viktiga samband och stråk. Enligt planprogrammet ska gröna tak användas där det är möjligt och vid utformning av allmänna platser så som parker och gator med kommunalt huvudmannaskap och på bostadsgårdar rekommenderar planprogrammet att

inhemska arter väljs (kommunen har dock begränsad rådighet över det sistnämnda i det fall fastighetsägaren är privat). Trots en hög ambitionsnivå och med föreslagna åtgärder kommer det sammantaget ändå bli en försämring sett ur synvinkeln grönstruktur för ekosystemtjänster jämfört med nuläget, just på grund av att jungfrulig mark tas i anspråk.

Vad gäller dammarna kommer de troligen vara naturligt fiskfria då fisk inte kommer upp i dem. Utformning av och innehåll i dammarna beror även på vem som har rådighet över framtida dammar, vilket inte är bestämt i dagsläget.

Åkers Runö har god tillgång till grönområden, rekreation och idrottsmöjligheter

Naturskyddsföreningen förespråkar vilda grönområden framför gräsytor med monokultur. De lyfter vidare att grönområdena kan vara en viktig plats för närliggande förskolor/skolor för lärandet om ekologiska samband och natur generellt och önskar att det syftet finns med i planeringen.

Vidare framför föreningen att ljusföroreningar från trygghetsbelysning generellt bör minimeras då det stör nattflygande djur och den ekosystemtjänsten som vill uppnås i målområde 4 riskerar att försvagas. Det lyfter att gult sken är att föredra och lampor kan försees med kåpor och att rörelse-känsliga lampor kan vara ett alternativ. Den effektbelysning som nämns för att belysa konst i parkerna bör minimeras, eller helt uteslutas anser föreningen.

Naturskyddsföreningen ser gärna att Green Cities 3-30-300-regeln beaktas, en regel som har tagits fram för att veta hur mycket växter en stad behöver; alla ska kunna se minst 3 träd från sin bostad, skola och arbetsplats, varje stads kvarter ska ha minst 30 procents krontäckningsgrad och alla invånare ska ha max 300 meter till ett grönområde.

Kommentar

Kommunen håller med om att grönområden kan vara en viktig plats för närliggande förskolor/skolor för lärande och en möjlighet för barn, elever och pedagoger att komma ut i naturen. Grundskolorna som föreslås i planprogrammet ligger i direkt anslutning till den föreslagna stadsdelsparken respektive Björnungsskogen och alla de nya föreslagna förskolorna ligger i anslutning till grönområden. Förskolorna som föreslås söder om järnvägen ligger i direkt anslutning till Björnungsskogen och förskolorna norr om järnvägen ligger i anslutning till grannskapsparken.

Under rubriken "Ekosystemtjänster och biologisk mångfald" tar planprogrammet upp ett flertal aspekter som Naturskyddsföreningen nämner. Bland annat står det att "Framtida gatuträd som planteras i nya bebyggelseområden och längs befintliga gator bidrar med reglerande ekosystemtjänster som luftrening, pollinering och temperaturreglering".

Det är inte planprogrammets avsikt att skapa stora gräsytor med monokultur, tvärt om ska en biologisk mångfald främjas vilket står beskrivet under rubriken "Ekosystemtjänster

och biologisk mångfald”. Bland annat nämns åtgärder som ångsmark och blommande miljöer, ytor med lågintensiv skötsel, bevarade åkerholmar, gatuträd och biotak med mera.

Ett planprogram studerar ett större geografiskt område ur ett bredare perspektiv innan detaljplanläggning påbörjas. Eftersom ett planprogram är ett strategiskt dokument med övergripande riktlinjer förekommer ej mer detaljerade riktlinjer om t.ex. detaljutförande av armaturer eller olika typer av behysning.

Utgångspunkten för planeringen av parkerna har varit kommunens eget policydokument ”Strategi för parker i Österåkers kommun” som är godkänd av kommunfullmäktige. Dokumentet anger vägledande principer för bland annat storlek på parker och närhet till bostäder.

Koppling till kommunens Miljö- och klimatprogram 2030

Här anser naturskyddsföreningen att planprogrammet saknar koppling till kommunens fem miljömål.

1. Ett Österåker med begränsad klimatpåverkan. Mer bostäder betyder ofrånkomligen mer utsläpp. De här bostäderna kommer att ligga nära kollektivtrafiken vilket är bra, men ju tätare och högre det byggs desto mindre påverkan. Andelen flerbildshus ska vara hög.
2. Ett Österåker med ett rikt växt- och djurliv. Mer bostäder betyder mindre vild natur. Det är viktigt att parkerna verkligen har stora delar

med vild lokal vegetation, att gräsytor och vattnet tillåts utveckla den maximala möjliga mångfalden, och speciellt att den nuvarande artrikedomen av vattenfåglar bevaras.

3. Ett Österåker med god bebyggd miljö. Här anser föreningen att upphandling/avtalen med exploatörerna måste se till att allt byggmaterial är hållbart och energisnålt och att recirkulering av material är ett krav i upphandlingar. En god bebyggd miljö ger god hälsa avseende fysisk, psykisk och social hälsa till de boende.
4. Ett Österåker med rent vatten. Naturskyddsföreningen lyfter att programmen verkar innehålla åtgärder som förhindrar att förgiftade ytvatten kommer in i de vattensamlingar som ska garantera ett rikt växt- och djurliv.
5. Ett Österåker med cirkulär ekonomi. Naturskyddsföreningen saknar åtgärder mot detta mål i planprogrammets målområden och vill driva på att kommuner och fastighetsägare inrättar lokaler för t.ex. fixotek, återbruk och delning.

Kommentar

Planprogrammet har efter samråd kompletterats med en utvärdering hur planprogrammet bidrar till kommunens övergripande miljömål utifrån kommunens miljö- och klimatprogram. Programförslaget bedöms sammantaget vara väl avvägt vad gäller möjligheterna att bidra till att de fem målen i miljö- och klimatprogrammet uppfylls. I den mer utförliga bilagan Hållbarhetsbedömning beskrivs även hur planprogrammets olika målområden kopplar till dels kommunens övergripande

mål för miljömässig hållbarhet respektive kommunens övergripande mål för social hållbarhet och rättvisa.

1.4. Privatpersoner (kan också vara fastighetsägare av bostadsfastigheter inom planområdet)

Vid samrådet av förslag till planprogram för Åkers Runö har synpunkter från privatpersoner inkommit via brev och e-post. Nedan följer en sammanställning av dessa utifrån det datum synpunkten kommit in.

1.4.1. Privatperson 1

Privatperson 1 vill inte att kommunen ska bygga sönder det stora skogsområdet vid Täljöviken, Furmans väg och Näsvägen. Hen förespråkar ett större rekreationsområde och vill att byggnation på åkermark ska undvikas. Privatpersonen poängterar även att kommunen bör bevara de kulturvärden som en mindre och skärgårdsnära ort kan erbjuda.

Kommentar

Planprogrammet lyfter fram det stora värdet av att bevara Björnungsskogen som en sammanhållen skog och rekreationsområde. Endast ett mindre område av Björnungsskogen i stationsnära läge föreslås utredas vidare inför en eventuell exploatering.

Planprogrammet har sedan samrådet förtydligats med vilka kulturmiljövärden som särskilt ska beaktas i samband med

fortsatt planering. I fokus står stråket från Husby kulle och Husby gravfältet i norr, söderut i dalgången ner mot torpet Egypten och längs Furmans väg, men vidare utredning av ny bebyggelses konsekvenser och påverkan på kulturvärdena ska göras inom varje kommande detaljplan där kulturmiljövärden berörs.

Ianspråktagande av åkermark för bebyggelse ska i största möjliga mån undvikas. Ett par mindre områden med jordbruksmark, som inte är detaljplanlagd sedan tidigare, föreslås utredas vidare för exploatering. Detta i främsta syfte att möjliggöra för annat väsentligt samhällsintresse, offentliga funktioner som skola och förskola.

1.4.2. Privatperson 2

Privatperson 2 framför synpunkter kring planprogrammets förslag på stort antal bostäder på en liten yta, och menar att det kan uppstå parkeringsproblematik eftersom det inte planeras för parkering till varje hushåll. Privatpersonen framför även ett önskemål om rondell vid korsningen Svinningevägen/Husbyvägen. Vidare undrar hen om det planeras för någon förstärkning på Svinningevägen där det redan idag är stort tryck.

Kommentar

Planprogrammet för Åkers Runö omfattar ett stort geografiskt område och behovet av parkeringsmöjligheter och mobilitetslösningar kommer se olika ut i olika delar av programmet. Därmed går det ej att ange ett generellt parkeringstal för

bela området. Att bygga bostäder i kollektivtrafikenära läge innebär att behovet av bil blir lägre och därmed anser kommunen att det bör råda ett lägre parkeringstal för stationsnära lägen. I det vidare planeringsarbetet uppmuntras införandet av mobilitetshubbar som erbjuder hållbara mobilitetstjänster i attraktiva lägen i anslutning till nybyggnation för att kunna hålla nere parkeringstalet.

Kommunen anser inte att en cirkulationsplats är en bra lösning för korsningen Svinningevägen/Hagbyhöjden då det inte är förenligt med att utveckla Svinningevägen till en mer stadsmässig gata. Cirkulationsplatser används oftast på större vägar och medför mindre genåkopplingar för gående och cyklister samt att mer mark behöver tas i anspråk vilket leder till mindre definierade gaturum. Kommunen är mån om trafiksäkerheten och eftersträvar en utformning av Svinningevägen som leder till lägre hastigheter och en säkrare miljö för de oskyddade trafikanterna.

1.4.3. Privatperson 3

Privatperson 3 påpekar ett formaliafel, Fastigheten Husby 4:2 ingår inte i kommunens, eller någon av kommunens bolag, markägoinnehav, som visas i kartan på sidan 10 i planprogrammet.

Kommentar

Kartan över markägoförhållanden har uppdaterats.

Privatpersonen tycker att den utfart från Husbykulle som idag är gemensam med utfarten för

helikopterplattan bör behållas då hen anser att det är omöjligt att ta sig ut mot Stockholm/Åkersberga C vid andra utfarten.

Kommentar

Frågan har hanterats i detaljplanen Pilängen, där slutsatsen var att endast en utfart till Svinningevägen från Husbykullen behövs. Valet av utfart beror främst på att den inte ligger i en kurva, vilket ger bättre sikt. Svinningevägens utformning kommer dock ses över i samband med att området utvecklas, och då kommer bland annat korsningen Näsvägen/Svinningevägen troligen få trafikljus. Detta kan göra att det skapas fler luckor i trafiken, vilket underlättar att köra ut på Svinningevägen från Husbykulle.

Vidare menar Privatperson 3 att karaktärsområdena som visas i kartan på sida 24 bör ändras så att stationsområdet även omfattar karaktärsområdet möte med Husbykullen, samt att motsvarande resonemang gällande byggnadshöjder därmed bör gälla för stationsområdet. Det illustrerade rosa karaktärsområdet möte med Husbykullen bör gå runt Husbykullen i sin helhet.

Kommentar

Karaktärsområdena har ändrats efter samråd i den mening att Husbykulle numera ingår i ett karaktärsområde "Husbykulle med närmiljö". De olika karaktärsområdena grundar sig på dels förutsättningar idag, dels områdenas skilda karaktär i framtiden.

Planprogrammet lyfter att stor hänsyn behöver tas till kulturmiljön inom karaktärsområdet "Husbykulle med närmiljö". Däremot ser kommunen att en annan skala och täthet i bebyggelsen kan tillåtas i området kring stationen, eftersom vi bör sträva efter ett effektivt nyttjande av marken i lägen där kollektivtrafiken är lättillgänglig utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Detta rimmar också väl med strategiska riktlinjer och överenskommelser så som RUFs 2050, översiktsplanen samt Sverigeförhandlingen.

Privatperson 3 väcker även synpunkter på etappindelningen, och att Husbykullen inte redovisas i denna (sida 73 i planprogrammet). Planprogrammet framför att kommunen vill bibehålla/bevara det uttryck och den befintliga kvartersstrukturen som har kulturhistoriskt värde, men för att göra det påpekar privatperson 3 att planläggning av området sannolikt är en förutsättning. Vidare anser privatpersonen att Husbykullen skulle klara av en försiktig förtätning av bostäder, eftersom kullen vid laga skifte var bebyggd med betydligt fler, mindre, hus. Hen menar även att planläggning vanligtvis är en förutsättning för inrättande av kommunalt verksamhetsområde för VA.

Kommentar

Planläggning är inte ett måste för inrättande av kommunalt verksamhetsområde för VA. Dock ser kommunen det som önskvärt att planlägga Husbykulle som idag helt saknar detaljplan för att klargöra vissa förutsättningar, vilket har förtydligats i planprogrammet. I samband med en detaljplanläggning av Husbykulle finns möjlighet att vidare utreda

bland annat kulturmiljövärdena. Hela Husbykulle är idag klassat som "möjlig fornlämning" där omfattningen och gränsdragningen skulle behöva utredas närmare, liksom en inventering av byggnadsantikvariska värden av befintliga gårdar/ miljöer inom området. Husbykulle har också ett visst ekologiskt värde som skulle kunna utredas vidare och vid behov säkerställas i detaljplan. Med en detaljplan som tydligt visar på vilka hänsyn som ska tas skulle det också finnas ett utvecklat stöd för framtida bygglovsärenden inom området. Sammanfattningsvis skulle en detaljplanläggning av Husbykulle ske i syfte att bland annat utreda och säkerställa kulturmiljövärden, biologiska värden, reglering av fastigheternas storlek samt användning. Etappindelningskartan är uppdaterad och Husbykulle finns nu medtagen inom etapp 2b.

Avslutningsvis påpekar privatperson 3 att värderosen inte omfattas och tar hänsyn till den kulturhistoriska hållbarheten, och att hållbarhetsbedömningens sammanfattning därmed haltar.

Kommentar

Kulturvärden finns med i hållbarhetsbedömningen, inom ämnesområdet Identitet. Hållbarhetsbedömningen har uppdaterats efter samråd och en mer utförlig beskrivning av konsekvenserna kopplat till kulturmiljövärden finns med i en bilaga till planprogrammet.

1.4.4. Privatperson 4

Privatperson 4 ger förslag på att anlägga en gång- och cykeltunnel under Svinningevägen i stället för

trafikljuset som idag är mellan Hagbyhöjden och Runö företagspark, då hen anser att det är ett trafik-säkrare alternativ för gång- och cykeltrafikanter.

Kommentar

Kommunen anser inte att en gång- och cykeltunnel under Svinningevägen skulle leda till en säkrare miljö då gångtunnlar ofta upplevs som ensliga, mörka och otrygga platser som många undviker. Utöver problematiken med otrygga miljöer i tunnlar upplever många cyklister och fotgängare tunnlar som krångliga och ogena vilket resulterar i att man i stället korsar vägen ovan mark på ett icke säkert sätt. Kommunen anser i stället att Svinningevägen bör utformas till en mer stadsläk gata som bidrar till lägre hastigheter och en säkrare miljö för de oskyddade trafikanterna.

1.4.5. Privatperson 5 och 6

Privatperson 5 och 6 ställer sig positivt att det tillkommer en järnvägspassage till då det idag utgör en barriär för flera att besöka södra sidan av järnvägen.

Kommentar

Kommunen är positiv till ytterligare en järnvägspassage. Dock måste lämplig lokalisering av bron utredas vidare i kommande detaljplanearbete och dialog ske med Trafikförvaltningen.

De menar att föreslagen placering av förskola i början av Täppans väg är problematisk ur hämtnings- och lämningsynpunkt. De föreslår en alternativ placering, utanför planprogrammets område, på

andra sidan Svinningevägen och mittemot utfarten av Täppans väg, med motiveringen att den jordbruksmarkens beskaffenhet redan har försämrats på grund av tidigare anläggningar, samt att platsen är lättillgänglig med bil från flera håll.

Kommentar

I detaljplaneskedet kommer trafiksituationen ses över för området. Placeringen av förskolor inom Åkers Runö har tagit hänsyn till en mängd faktorer, bland annat en någorlunda geografisk spridning samt närhet till park/naturområden.

Privatpersonerna påpekar att området runt Täppans väg under senaste åren har blivit ett uppskattat rekreativt område för många boende på Hagbyhöjden och närliggande förskolor som söker andra miljöer än bostadsområden och parker för rekreation. De anser att det en unik lantlig miljö som bör bevaras, då Täppans väg erbjuder närhet och lättillgänglighet för tex små barn, vagnar och äldre som har svårt att gå i mer utmanade terräng.

De menar att de parker som planeras i området runt Täppan inte kommer kunna kompensera för förlorad biologisk mångfald, gröna miljövärden eller det aktivt nyttjande kulturlandskapet. De föreslår att bevara den mark som nyttjas för bete och slätteräng i anslutning till fastigheterna HUSBY 2:7 och 2:9 idag, öka tillgängligheten till området och öka naturvården för att förstärka en naturlig biologisk korridor mellan Lill-träsket och Björnungeskogen, i stället

för att tillskapa nya parker. Marken för de föreslagna parkerna kan i stället nyttjas för bostäder, skola eller förskola.

Hur kan den gröna miljön anses vara oförändrad i och med planförslaget (värderosen)?

Kommentar

Inom arbetet med planprogrammet har en dagvattenutredning tagits fram. Utredningen konstaterar att det kommer behövas gröna ytor för infiltration av dagvatten och skyfall för att omhänderta områdets nederbörd. Parkerna söder om järnvägen är placerade vid lågpunkter som dagvattenutredningen pekar ut. Parkerna har placerats här av strategiska skäl och det är inte möjligt att bebygga dessa ytor då det skulle leda till en dagvatten- och skyfallsproblematik i området.

Att en utveckling på lång sikt sker utefter Täppans väg innebär att Åkers Runö växer med ett flertal nya bostäder i kollektivtrafikenära läge. Detta är prioriterat då det innebär en hållbar stadsutveckling som främjar resor med kollektivtrafik. Att bygga i stationsnära läge är även i linje med både kommunens översiktsplan samt Sverigeförhandlingen.

Värderosen i hållbarhetsbedömningen visar på en viss försämrings av gröstruktur för ekosystemtjänster. Detta beror på att grön, idag inte ianspråktagen, mark föreslås för exploatering och är alltså en konsekvens av att jungfrulig mark tas i anspråk.

Alla fastigheter verkar inte vara inritade på programkartan och det blir svårt att stödja ett planförslag som inte inkluderar vår fastighet.

Kommentar

Inga fastighetsgränser visas på programkartan. Dels för att det skulle bli en svåräst karta då detaljeringsnivån skulle bli hög i denna skala, dels för att en karta med utritade fastighetsgränser snabbt skulle bli inaktuell.

Privatperson 5 och 6 anser det förvånande att planförslaget premierar ny bebyggelse på åkermark framför tex delar av Björnungeskogen som ligger närmare stationsområdet. Det är kontroversiellt att bygga på jordbruksmark och andra kommuner har fattat beslut att inte bygga på jordbruksmark alls.

Kommentar

Inom arbetet med både planprogram och detaljplaner sker alltid en avvägning mellan olika intressen. Inom Björnungeskogen finns bevarandevärda naturvärden och skogen har samtidigt höga rekreativa värden då den används av ett flertal människor som bor i närområdet. Skogens betydelse för rekreation kommer att öka i och med att flera bostadsområden planeras i västra delarna av Åkersberga. Att bygga i kollektivtrafikenära läge främjas då det innebär en hållbar stadsstruktur där fler människor kan resa kollektivt i stället för med bil och en del av Björnungsskogens mest stationsnära del föreslås därför utredas vidare för ny bebyggelse.

Efter samrådet har lokaliseringsanalysen för jordbruksmark uppdaterats för att inkludera alla områden som berör jordbruksmark inom programområdet och belysa frågorna om väsentligt samhällsintresse. I kommande detaljplaneskeden som berör aktuell jordbruksmark kommer nya lokaliseringsanalyser tas fram. Österåkers kommun har i dagsläget inte fattat något beslut om att inte bygga på jordbruksmark.

Privatperson 5 och 6 menar vidare att den ekdunge som finns i anslutning till det förslagna förskoleområdet vid Tjäppans väg kommer att förvandlas till en blanksliten rastgård.

Kommentar

Intentionen är att ekdungen bevaras då den har ett bestånd av äldre träd och höga naturvärden. Inom markerat område för förskolan ryms en förskolegård och det är inte kommunens intention att ekdungen ska nyttjas för detta ändamål. Kommunen anser att en förskola kan ligga bredvid ekdungen och att det i fortsatt detaljplanearbete studeras vilka åtgärder som krävs för att skydda ekdungen från slitage.

1.4.6. Privatperson 7

Åkers Runö station behöver rustas upp och utvecklas med bredare och längre plattform för att klara mer resenärer, utökad och snabbare trafik samt gångtunnel vid respektive plattformände. Nuvarande placering medger inte ombyggnad eftersom det saknas utrymme, varför en ombyggnad av Roslagsbanans spårgeometri behövs.

Kommentar

Programkartan visar en förlängd plattform som tar höjd för längre tåg än de som trafikerar Roslagsbanan idag. Planprogrammet föreslår att passagera vid stationen utreds vidare för eventuell framtida planskildhet i samband med att plattformen förlängs och anpassas till nya längre tåg. Utöver dessa järnvägspassager föreslås en ny gång- och cykelbro över järnvägen längre västerut.

1.4.7. Privatperson 8 och 9

Privatperson 8 och 9 anser att det är av största vikt att i största möjliga utsträckning bevara jordbruksmark samt skogsmark. De vill även framföra att de nya planerna för området kan innebära miljöförstöring, framför allt eftersom det finns rödlistade arter av fladdermöss i området. Kommunen har en skyldighet att utreda och förhålla sig till de hotade fladdermössens naturliga miljö. De vill även poängtera vikten att bevara den historia som området bär med sig i form av befintlig bebyggelse samt vikten

att hitta en bra integration av nya och befintlig bebyggelse.

Kommentar

Kommunens intention är att merparten av Björnungsskogen sparas då skogen har höga naturvärden, är viktig för ekosystemtjänster och utgör ett viktigt rekreationsområde i och med utvecklingen av kommunens västra delar. Endast en mindre del av skogen föreslås utredas vidare för eventuell exploatering då läget är strategiskt stationsnära.

Ianspråktagande av åkermark för bebyggelse ska i största möjliga mån undvikas. Ett par mindre områden med jordbruksmark, som inte är detaljplanlagd sedan tidigare, föreslås utredas vidare för exploatering. Detta i främsta syfte att möjliggöra för annat väsentligt samhällsintresse, offentliga funktioner som skola och förskola. I kommande detaljplaneskeden som berör jordbruksmark kommer nya lokaliseringsanalyser att tas fram.

En fladdermusutredning för planprogrammets område har tagits fram, vilket planprogrammet har kompletterats med information om. Utredningen ger en översiktlig bild av var inom planområdet potentiella livsmiljöer för fladdermus återfinns. Stora delar av de potentiella livsmiljöerna påvisade i utredningen bevaras i planprogrammets förslag till ny utveckling. Vid varje detaljplan där det finns risk att påverka skyddade arter behöver detta dock utredas närmare, med andra ord krävs ytterligare utredning vad gäller till exempel påverkan på fladdermus vid fortsatt detaljplanering inom respektive delområde.

2. Förslag till revideringar av planprogrammet

Utifrån de synpunkter som inkommit har ett antal revideringar genomförts sedan planprogrammets samråd. Nedan punktas genomförda ändringar upp.

Ändringar i kartor/kartbilder

Del 1 – framtidsbild och utgångspunkter

- Nya kartbilder som redovisar förutsättningar; topografi, jordarter, ras och skred-risk samt förorenade områden
- Uppdaterad karta över markägförhållanden

Del 2 – programförslag målområde 1 (attraktiv funktionsblandad stadsdel med god arkitektur och inbjudande mötesplatser)

- Reviderad programkarta och markanvändningskarta som sammanfattningsvis visar på följande större ändringar:
- Markerat utredningsområde för bytespunkten och tillhörande funktioner

- Kombination funktionsblandning och idrott för kvarteret söder om multiarenan
- Justering av stadsdelsparkens utbredning
- Minskad yta för förskoleändamål söder om stationen (förskolan kan rymma 100 barn och samtidigt klara friyterekommendationerna om 40kvm/barn).
- Borttaget kvarter (funktionsblandning) invid torpet Egypten
- Nytt utredningsområde i stationsnära läge söder om järnvägen (Björnungsskogens norra del, området är detaljplanlagt sedan tidigare)
- Yta för ytterligare en grundskola har specificerats (Täppans väg)
- Kombination funktionsblandning förskola/ bostäder vid Täppans väg

- Delvis ny sträckning av förlängningen av Sägsvägen söder om spåren (streckad för att visa på att vidare utredning krävs)
- Förenklad vägstruktur inom områden där detaljplanearbete/genomförande pågår (likvärdig detaljeringsgrad sett över hela programområdet)
- Reviderad kartbild över karaktärsområden
- Ny kartbild som visar områden och stråk för lokaler i bottenvåningar
- Borttagen karta över skolor, förskolor och offentlig service (samma information visas i markanvändningskartan och programkartan)
- Mindre ändring i målpunktskartan, ny knutpunkt för kollektivtrafiken på väg 276 samt målpunkt södra stadsdelsparken/spårcentral

Del 2 – programförslag målområde 3 (hållbart resande utgör en betydande majoritet av alla resor)

- Ny kartbild rörelsestråk
- Ny karta cykelstråk

Del 2 – programförslag målområde 4 (utveckla och förvalta ekosystemtjänster samt höga natur- och kulturvärden)

- Ny kartbild befintliga kulturhistoriska värden
- Ny karta som visar skyfallssituationen i området söder om järnvägen.
- Ny karta artskydd, potentiella livsmiljöer för groddjur och fladdermöss

Del 2 – programförslag målområde 5 (god tillgång till grönområden, rekreation och idrottsmöjligheter)

- Ny karta gröna kopplingar – grönstråk

Del 2 – programförslag genomförande

- Omarbetat förslag till etappindelning

Övriga ändringar i programhandlingen

Del 1 – framtidsbild och utgångspunkter

- Under Kommunal planer och program finns nya beskrivande texter om energiplan, klimatanpassningsplan, jordbruksmarksstrategin, riktlinjer för bostadsförsörjning, kommunens avfallsföreskrifter samt tillägg om planeringsstrategi
- Nytt målår för visionen (2050), samt breddat intervall för uppskattat antal nya bostäder
- Nya texter som beskriver förutsättningar; geoteknik, ras och skred, förorenade områden samt el och fjärrvärme
- Utvecklad text om lokal småskalig verksamhet och levande bottenvåningar inom funktionsblandade områden och stråk
- Specifiering kring att det behövs två grundskolor för området
- Uppdaterade texter angående miljö- och klimatprogrammet samt program för social hållbarhet och folkhälsa

Del 2 – programförslag målområde 1 (attraktiv funktionsblandad stadsdel med god arkitektur och inbjudande mötesplatser)

- Utvecklad text om verksamhetslokaler under rubrikerna Funktionsblandad stadsdel och Karaktärsområden samt nytt stycke Potential för lokalyta
- Ny text om väl gestaltad livsmiljö
- Tydliggjort behovet av två grundskolor
- Utvecklade texter under Karaktärsområdena, riktlinjer för skala och våningshöjd anges för varje område där så är möjligt
- Förtydligat önskad utveckling och behov av fortsatt arbete och dialog specifikt inom karaktärsområden Längs med väg 276 och Rallarvägen för att området ska omvandlas i enlighet med övergripande hållbarhetsmål
- Förtydligat planprogrammets koppling till ÖP, Sverigeförhandlingen samt riktlinjer för bostadsförsörjning
- Uppdaterad måluppfyllelse med hänsyn till ovan nämnda ändringar

Del 2 – programförslag målområde 2 (sammanhängande stadsdel med tydliga och trygga kopplingar till omkringliggande områden)

- Utvecklad text om att barriärer över både väg och järnväg behöver överbyggas
- Utvecklad vision kring Svinningevägens utveckling som tryggt, sammanhängande stråk med minskad barriäreffekt
- Förtydligat att huvudgator behöver utredas vidare för att skapa attraktiva stråk med hög prioritet för gång/cykel/kollektivtrafik
- Uppdaterad måluppfyllelse med hänsyn till ovan nämnda ändringar

Del 2 – programförslag målområde 3 (hållbart resande utgör en betydande majoritet av alla resor)

- Omformulering av målområdesrubriken, från ”Åkers Runö är en stadsdel som skapar förutsättningar för ett hållbart resande” till ”Åkers Runö är en stadsdel där hållbart resande utgör en betydande majoritet av alla resor”
- Omformulering av vissa punkter målområdet omfattar

- Utvecklad text om bytespunkten och vad som är viktigt inför fortsatt planering
- Förtydligat vikten av ett sammankopplat gång- och cykelnät
- Busslinje/hållplatslägen söder om spåren behöver utredas vidare
- Utvecklad text om mobilitetslösningar och hållbara transporter, bland annat om principer för mobilitetshubbar
- Utvecklad text om principer för parkeringslösningar för bil och cykel
- Uppdaterad måluppfyllelse med hänsyn till ovan nämnda ändringar

Del 2 – programförslag målområde 4 (utveckla och förvalta ekosystemtjänster samt höga natur- och kulturvärden)

- Utvecklad text om hantering av skyfall efter resultatet från skyfallsutredning för Runö-Husbydiken
- Omarbetad text som tar upp mer kring kulturvärdena och kulturmiljöstråket Husbykulle, Husby gravfält och värdefull bebyggelse längs Furmans väg. Mer fakta och rekommendationer från kulturmiljöanalysen inför fortsatt planering

- Ny text om artskydd, framför allt groddjur, fladdermöss och fåglar, baserat på utredningar som tidigare tagits fram
- Tillägg om behovet av en strategi för utbyggnad av spillvatten och dricksvatten
- Stycket om jordbruksmark flyttad från målområde 5 till målområde 4
- Lokaliseringsutredningen för jordbruksmark lyfts som utgångspunkt för fortsatt planering inom berörda områden
- Uppdaterad måluppfyllelse med hänsyn till ovan nämnda ändringar

Del 2 – programförslag målområde 5 (god tillgång till grönområden, rekreation och idrottsmöjligheter)

- Omformulering av vissa punkter som målområdet omfattar
- Utvecklad text om hur god tillgång till grönområden och rekreation uppnås
- Utvecklad text om hur Björnungsskogen kan tillgängliggöras som friluftsområde
- Kompletterad information om utveckling av parker och stadsdelsparken

- Utvecklad text om nya möjliga ytor för idrott
- Tillagd definition av gröna stråk
- Stycket om jordbruksmark flyttad från målområde 5 till målområde 4
- Uppdaterad måluppfyllelse med hänsyn till ovan nämnda ändringar

Del 2 – programförslag genomförande

- Förtydligat vilka delar av planområdet som inte ingår i någon etapp
- Lyft frågor som identifierats vara etappövergripande; Dagvatten- och skyfallshantering, VA-utbyggnad, Mobilitet och Samhällsfastigheter
- Borttaget stycke om genomförandestrategi

- Omarbetning av etappindelningen och därmed beskrivningarna av vad som ingår, vad som föreslås och beroenden och samband inom och mellan olika etapper
- Förtydligad tidplan och koppling till Sverigeförhandlingen
- Utvecklad text om hållbart byggande, koppling till kommunala mål

Del 3 – hållbarhet och konsekvenser

- Uppdaterad och utvecklad hållbarhetsbedömning inklusive Vårdrosen med anledning av övriga ändringar i programförslaget
- Tydliggjort vilka möjligheter och risker planprogrammet innebär

- Förtydligat vilka målkonflikter som finns och vilka avvägningar som gjorts
- Lyft vilka hållbarhetsfrågor som är svåra att hantera inom planprogrammets ramar
- Utvecklat barns perspektiv av förslagets hållbarhet
- Lyft in en bedömning av hur planprogrammet bidrar till kommunens övergripande hållbarhetsprogram – Miljö- och klimatprogrammet samt Program för social hållbarhet och folkhälsa.
- En utförlig hållbarhetsbedömning redovisas i en ny bilaga till planprogrammet

